

308743

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. } చెన్న పట్టణము 1916 నం. మే నెల 22 వ తేది సోమవారము } NO 43
నంపుటము. 3. } స శ నా మ స ం వ త్స ర వై శా ఖ మా స బ హు శ ప ం చ మి గి. } సంచిక 43

చెప్పలు టోకుధరకే ఇవ్వబడును

సం	సంఖ్య	వివరము	ధర	జరి
5014	5014	సగముకొమ్మలు పేర్లి టోకుధరము సామాన్యమైన వడదె	1-15-0	"
5005	"	విండుకొమ్మలు	2-4-0	"
5018	5018	సగముకొమ్మలు విశాఖమను ముంబుకప్పు నోబుట్టు " మందపుడుదె	2-12-0	"
5014	"	అంతాకొమ్మలు	2-14-0	"
5020	5020	సగముకొమ్మలు ట్రైసికోట్టు	1-12-0	"
5021	"	విండుకొమ్మలు	1-15-0	"
5085	5085	సగముకొమ్మలు జీలి	1-15-0	"
5088	"	విండుకొమ్మలు	2-4-0	"
5055	5055	సగముకొమ్మలు	1-15-0	"
5056	"	విండుకొమ్మలు	2-4-0	"

(ప్రతికొమ్మల వెంటనే సామాన్య టోకుధరము.)
వికరణము జరిగెను కొనుగోరికి నూటికి తొమ్మిదవ శాతమునుబట్టి.

క్రీం తెదర్ కంపెనీ, పల్లావరం, మద్రాసు.

మా చిల్లర మేజు ట్లగు (మెడల్పు మేజు, స్క్రిట్ అంబుకో, హంటుకోడ్, మదరాసు) కర్ణకూడ దొరకడ.

THE DAWN OF HOP

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

AMRUTANJAN (REGD.)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT ANNAS EIGHT ONLY. of All dealers in Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అపరిచితపు రక్తమువలన జనించుబాధ్యులకు కీటముచేటి మందు. తగుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను తుండ్లను, పాతనోపులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

కనావళిసార్వభౌమి నుండి మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను సువ్యవస్థితము అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కఠినమనందలి పొడవనదోషములను, మెలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రీకరచును. కఠినాశోగ్యులను గలగ జేయును. 18 రోజులవరకు మందులకు 4 టేబుల్ స్పూన్ బుడ్డిలతో అచ్చుచును.

(ప్రాప్తిరు:-) పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, వనసవాడి నం. ౨ శొంఠాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

కర్ణశూలహరి

తామర తైలము

వెల సీసా 1 కి రు 0-6-0 వి. పి. సహ 0-10-0
ఈద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి చీముకారుట, చెవిదిబ్బడ మొదగునవి వెంటనే నయమగును 5, 6, బొట్లను చెవిలో పోసిన శాధ మెంటనే తగ్గును. మంటయుండదు

ఒకడబ్బి వెల 0-4-0, పోస్టుఖర్చులు సహ 0-6-0
ఈతైలమును ఒకసారివాడిన సుఖవడగలరు దీనిని రాచిన మంటయుండదు. చర్మము నలుపెక్కదు. అస్ఫుటాంజనం డిపో, 109, క్రేంకోడ్, బొంబాయి 7, రంబు పెట్టికి మదరాసు.

విద్యార్థి సౌకర్యములు

కొన్ని దినముల వరకు మాత్రమే
విద్యార్థులకు కావలసిన డ్రాయింగు బుక్కులు, ఎక్సర్ సైజు బుక్కులు, పూటెంటు నోటు బుక్కులు, ఇటాలియన్ నోటుబుక్కులు కలర్, పాట్రులు, డ్రాయింగు ఇన్ స్ట్రుమెంటు బాక్సులు, ఫుట్ రూల్స్ రబ్బరు తుండ్లు మరియు అనేక విధములైన సామానులు సరసముగా దొరకును వలయు వారలు క్రింది అడ్రెస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొన వలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్ డ్ కో.
ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మద్రాసు.

కాటోర్ పాదరూ

కల్లులు, చీమలు, కంకణ, చిట్టబులు మున్నగు క్రిమీలు బట్టించు వునుగించు వశించుకొనును. టెం 1.50 ఆ. రు. ౧.౦౦

KATOOR

కాటోర్ లు వత్తులు

కోమలను, తగలను నశించజేయును, చారపోయును.
240 కల్లులగుల పెట్టె 1-4 ఆ 12
విశాఖ రోగశాలములకు చీమలును నశింపజేయునో నల్లలను చీమలను, చుక్కలనేటికలను చిరులనుండి కాపాడును.
సోలుమంజెట్టు:— టి. హర అండుకో.
1-11, స్ప్రింగ్ రుస్ప్రీము, జార్జి టౌన్, మదరాసు.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుపాఠశాల నడుపుటకు, వాటిని కానబెడు గణాంక తరగతులను నిర్వహించు మోటారుపాఠశాల ఎట్లు నడుపుకో రోయేభాగములు రోయేపనులుచేయునో అవి నడిచోయినపుడు స్వల్పముగాదేము కిడియలను యాయంకముల వల్ల అభ్యాసభ్రాత్యముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ శోరకల్ల నేర్పించబడును. ఇది తెలుగు మానములతో నేర్పించు కర్మ తెలుసుకొనవచ్చునంది లై సెన్సు యిప్పించి వంపబడును, జుండులకు ఫీటు 40 మాసాయము కట్టవలయును.

ఫీరీగి క్లాసులు జూన్ నెల 15 తేది నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరలదిన విద్యార్థులు మే 32 క తేదికి గాని అంతకు ముందుగాని భరణాదులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు లా కొనగలరు. ఈ క్రింద నుదహరించుచాకి వ్రాసికోవచ్చును.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

వృత్తాంతలేఖలు

ఏలూరు వార్తలు

(చిక్కటిలేఖనివ్వకండి)

కాలమానము.

ఏలూరు మే 18:— ఎండలు అతిలేవడముగ నున్నది. ఇక్కడివారు వేసంగి మాసములు వాహునుట నీరుదొక్కక చాలా యెబ్బంది పడుచున్నారు. నీటిగొట్టముల పని అంతయు తగ్గగా జరుగుటలేదని గోచరున్నది. యెబ్బంది యెప్పుడు తీరుతో వోచును.

ప్రాశస్త్యము బుట్టు రామబోగిరావుగారు

వీరమాగ్రామమునకు దనుచేసి పురమందిరమున బ్రహ్మచర్యము, యోగాభ్యాసము, వ్యాధిహింసక్రియ, మొదలగు వానినిగురించి చక్కఃజాతవ్యాసములు యిచ్చుచున్నారు. వీరి ఉపదేశములు విద్యార్థులకును, యువజనులకును, అత్యంతోపయోగములై మిరియ అమూల్యములై వెలయుచున్నవి.

ఏలూరు ప్రభుత్వము.

మా యేలూరు ప్రభుత్వము ఆంధ్రప్రదేశ్ సభకు కల్గి అచ్చటి గంభీర సభ్యులను బిని, కాకినాడ పట్టణయొక్క చట్టసభకు అతిథిగా పిలిచి యేలూరు ప్రభుత్వమును వచ్చి యిచ్చటి మంత్రి జేరినట్లు నిర్ణయముగానున్నది. రానుచుండ రావు కుటుంబము ఇంకను ఇచ్చటనే యున్నది.

అడిమిలో కబూర్ టేబు కోర్టు.

ఈ కోర్టు జడ్జి శ్రీ గోపాలాచారి గారు ఇంకను కోర్టుచేయుచున్నారు. వారికి ఏలూరు సిట్టా ఉదకమండల మాలవలె నున్నది కాబోలు. మండు వేసవిలో పార్టీలును, స్టేషన్లును, గుడిపాములు చాల కష్టపడుచున్నారు.

గుంటూరు వార్తలు

(చూపుకోమలిలేఖనివ్వకండి)

ఒక పరిమాణము.

గుంటూరు మే 19:—కొంతమంది ఉధారక సంఘము కక్షయన 18 వ తేదీ శనివారమునాడు, లక్ష్మీపురికి హస్తామి వారి ఆలయ మందు, పి.పాలకుమారుల మేనకోడల చిరంజీవి సౌభాగ్యకవితేంకట శేషారెడ్డియ్యును, బుడూరు అంజయ్యకిచ్చి, పాడిగ్రామము గావించిరి. దివానానునకు వారివర్గముల నేకమంది వచ్చి యుండి ఇట్టినివాసములు మఱిగొన్ని జరుగనున్నవి. ఈవివాదమునకు బోగము పేరము నెట్లగుటకు ప్రశంసనీయును. కళా కంతులయ్యపద్మవ్రతయ్యులకు మాకాలమునందలి చక్రవర్తి బోగము మేళములందగుడదని నామానిననున నాధనంతులు, నుభ్యులకు వైకుంఠము, కన్యకలకు వారిగృహములందు జరుగుచు వాముల బోగము మేళములు జూరవలెను, కడు కోవనీయును. వీరిధనమును మఱియే వృణ్య కాగ్యమునైన యుపయోగించిన వాగుండును.

గౌతమబుద్ధుడు.

జగద్విఖ్యాతి కీర్తిశ్రేష్ఠుడగు గౌతమబుద్ధునియొక్క 2505 వ జన్మదినముతోత్సవము వైభావ్యముగా నాడు యువ జనసాహితీ సంఘ ముండియును గుంటూరు ప్రార్థన సమాజ వత్తుడున బాపయ్యగారి ఆధిపత్యము క్రింద జయపూర్వముగా జరిగినది. పాలవర్తి కిరణిమామగారు గౌతమబుద్ధుని జీవితమును గురించి చూపుటించిరి. బుద్ధుడు కడయలకు మరువలేదనియు, వారి వృష్టి పరమందు కేద ధర్మముల నుండిగని పాపముల కర్మమునుట్టియై, ఆచరణీయముయిట్టియై కొన్ని సులభమార్గములు అనిగా అవ్యక్తము లాడవద్దు, వొంగతనముచేయవద్దు, కీర హింస మారదు, మొదలయిన నీతిబోధకములగు విషయములను ప్రతిపాదించెడియై, శిలము తులమునకు నుభ్యు మనియు బోధించెడి సుడిది.

అగ్రానకాధిపతి గౌతమ బుద్ధుడు చాలా గొప్పవాడనియు అట్టివాని నిర్వాహకములు చేయుట సమంజసముగా నున్నదనియు, ఆయన ఏ కాలమునందు ప్రజలు మూర్ఖులయి అర్థములేని యజ్ఞయాగాది క్రియలుచేయుట బడి కొట్టికొనుచుండినో అట్టి తిరుగుబాటు ఉదయించి పోతుబ్బాన మనుభవముతో బాని నుట్టింప వేలించి పోతుబ్బానము నూనపునికి, మతమునకు అవమాని బోధించె ననియు నుడిచి వారి యువ వ్యాసమును చూపించిరి. అనంతరము కడపపట్న, లాంబూలములు కర్ణులకొనంగబడినది అగ్రానవాధీనతకిని, ఉపవ్యాసవనికిని లక్షకనములతో నభ్యుగించెదమనెడిది.

జిల్లా సంఘము

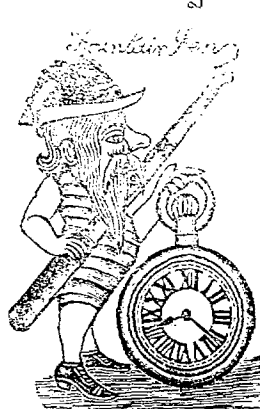
మా జిల్లా సంఘమువారు 18-వ తేదీ సభ గావించి 25, 26, 27, 28 తేదీలలో జరుగనున్న మండల రాజకీయ సభకును పాంథిక సభకును ప్రతినిధుల నెన్నుకొనెడి. మా జిల్లాసంఘమువారి సంఘము మండల సభలలో జరిగింపవలసిన విషయములను ముంగిట బహుమతేసి ఆ యా విషయములం దెన్నుకొనవలసి అనుభవముచేయుట పోలినచేతను ప్రజలకు గల దో వారివారికి ఆచూకములును ముంగిట దెలిపి అట్టి అనుభవములచే యుపవ్యాసము లిప్పించుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నది. ఇట్టి కలహానే 17-వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఒక సంఘసంస్కరణాభిలాషి సంఘసంస్కరణ సభలో జరిగింపవలసిన విషయముల గురించి ప్రాసించుచున్నది.

కొత్త కలెక్టరు

మా కలెక్టరు పి. సి. మార్గదాస్ బి. సి. ఎస్. గారు ఒక మాసము సెలవు పుచ్చుకొనినందున వారి స్థానమున పి. ఎస్. పి. కోవియర్, కాలెట్టి బి. సి. ఎస్. గారిని నియమించిరి.

బహుమతి

“లండన్ స్వీసుచాక్లెట్స్ గడియారము”

ఈ గడియారము మేము ప్రత్యేకముగా నీమలో నుండి కప్పించి యున్నాము. ఇది మారుట కండమై లెల మీగము ను దెస్తు పూర్వ అనుగ్గాను దూచును గలిగి ఒకమా నాణ్యమైన పనితో చేయబడి యుండును. ఇది ఇంగ్లీషు మార్కెట్ గడియారము. అనేక గడియారములు నిక్రయించితిమి. మా కంపెనీ పేరు ప్రఖ్యాతిపొంద

వలెనని రూ. 2-0-0 ఖరీదుగల మేలైన ఫాక్టరీ పేనా ఇనా ముగా పంపించబడును. గడియారము ఫాక్టరీ పేనాతో క్రియం రూ. 3-0-0. బి. సి. చార్జి 0-5-0 ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రదేశ్ చందాదారులకు మాత్రము ఇవ్వబడును. మీ ప్రతిక సెంటును తెలుపవలయును. బి. ఎ. ఎస్. పాణి, సెం. 8 ఇదశిష్టకవిధి, మదరాసు.

కీర్తి శ్రేష్ఠులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

బి. సి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,

జోన్మబాట్ల సెం 212, మదరాసు.

కలరామాత్రలు

కలరా ప్లేగునలనే ఒకవిధమైన అంటుజాడ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువువైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును ఈ పురుగులు, శరీరములో కేరి రక్తమును జెరుపును. ఈకలరా మాత్రలు బోపల ఇముకి వెంటనే విషపురుగుల జంప్రసారంభించి, వాంతిభేదుల తగ్గించి, సమాత్రము వెడలించి నాకికి పుట్టి కలుగజేయును వెల 0-6-0.

అమృతాంశనం డిపో, మదరాసు.

కమ్మతావుల వెడచల్లునది సువాసనద్రవ్యరాజము

ఆరోగ్యము స్పింట్ కలిపివది కాదు. సుగంధపుష్పముల కలము. నాటకగుండువులు చేరినట్లై జేసిగొనినవో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. కేరసానిలయము నంటకపో నానందము గలిగించగలను.

వెల చిన్న పీసా 1-6	...	0-8-0
,, మధ్యరకం ,,	...	0-12-0
,, పెద్దపీసా ,,	...	2-0-0
సుగంధ కాడ్లు ,,	...	0-1-0

బి. సి. చార్జి ప్రత్యేకము.

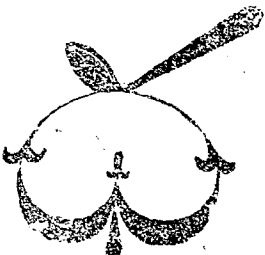
సోలుపేటంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ ప్రెస్ అల్లు తెలుగులో కంపెనీ,

సెం 158 బామరామదేవు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజంట్లు:— మైమాతా పురుషోత్తంమూర్తి,

సెం 29, వై.నామనాశిలోడ్, భూపాలగిరినామ, చుక్కానూరు.

ధర్మయోగ్యులు!

బంగారు

కో కులదూకుట్టి తెనుగు హిందూ లా, వీరకోడ్డు-ఈ గ్రంథములకు గూర్చి చేయబడినట్లు ధర్మయోగ్యులు చదివి తెలిసికొని యంతరక్ష తెప్పించుకోవలసి వెంటనే తెప్పించుకొనండి! ఎన్నో ప్రభులు గల్వలేవు. నెలదినములు మాత్రమే ధర్మయోగ్యులు అమలులో నుండును.

ఇండియన్ వీనల్ కోడ్డు

క్రొత్తకూర్క-884 పేజీల సంపూర్ణ గ్రంథము. కాలికోడెండు. పోస్టేజీ సహా, రూ. 4-8-0. కాగితములవలె పాచ్చి చిక్కలు తలుస్తించినను, దై నామ గ్రహమునకు గ్రంథము అచ్చు ముగించితిమి. సామాన్యస్థితిమంతులకు ఈ నెలఖరవరకు పోస్తుఖర్చు సహా రూ. 2-4-0.

తెనుగు హిందూ లా

మంచి అచ్చు-మంచి కాగితములు-కాలికోడెండు

వెల 6 రూ. పో. సహా, రూ. 6-8.

వైకొంగ్ల తీర్పులు, ప్రీవీకాన్సిలు తీర్పులు, ధర్మకాత్రములు మున్నగు మూల ప్రమాణములు గల సంపూర్ణ గ్రంథము. సృష్టి హిందూ ధర్మములతో ఉండదగినది. 20 రూ. లోపు జీతముగల మానవులు కరణములు రిజర్వుముగా మార్పు మొదలగు వారికి పి. సి. ఖచ్చి సహా, రూ. 3-0-0.

కథారత్న పల్లి

640 పేజీల-చక్కని నైజా-కాలికోడెండు.

వెల రూ. 1-4-0 పో. 4 అణాలు.

ఇతరవిభిన్న నీతియుక్తి చక్రతార్క హాస్యరస ప్రధానములగు 180 కథలు. పురుషధురత్వేతి. అనేకవేల ప్రతులు విక్రమమైవి.

శతక రత్న వల్లి

560 పేజీల-చక్కని నైజా-కాలికోడెండు.

వెల-రూ. 1-4-0 పో. 4 అణాలు.

అనేకశతకము లిమిడియన్నవి. 2000 బద్ధులర్పణములు కలవు. అనేకవేల విక్రయము.

స్వరణానందము

వెల 6 అణాలు. పో. 2 అణాలు.

హరిభజనకీర్తనము, భజనగీతల స్తోత్రములు, వీనికి సరియగు తెనుగుతోహరాలు, క్రిగారుగడ, నారాయణగడ, గోవిందగడ, కనైరా 10 భాగములు కలవు. పదివేల వరకు చేయును.

విక్టోరియా డిపో,

మైలాపూరు, మద్రాసు

ఆహోదో బహు (రిజిస్టర్)

ఆరోగ్యము స్పింట్ కలిపివది కాదు. సుగంధపుష్పముల కలము. నాటకగుండువులు చేరినట్లై జేసిగొనినవో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. కేరసానిలయము నంటకపో నానందము గలిగించగలను.

వెల చిన్న పీసా 1-6	...	0-8-0
,, మధ్యరకం ,,	...	0-12-0
,, పెద్దపీసా ,,	...	2-0-0
సుగంధ కాడ్లు ,,	...	0-1-0

బి. సి. చార్జి ప్రత్యేకము.

సోలుపేటంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ ప్రెస్ అల్లు తెలుగులో కంపెనీ,

సెం 158 బామరామదేవు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజంట్లు:— మైమాతా పురుషోత్తంమూర్తి,

సెం 29, వై.నామనాశిలోడ్, భూపాలగిరినామ, చుక్కానూరు.

ఆంధ్రమహాజన సభ.

గుంటూరునుండి ఒకవిశేషమునుండియు మా పేర వాగ్దాయము:-

ఆంధ్రరాష్ట్ర నిత్యకర్తయే ఆంధ్రులను ఆంధ్రమహాజన సభ స్థాపించుటకు పురకొల్పింది. తనతర విషయములగుడ ఆంధ్రజాతీయతకి ధోరణులను ప్రకృతముచేయుతరు ఆంధ్రించియుండుటచేతను, దానిని పోల్చిత్వానాపదక నుద్దేశముతో ఆంధ్రమహాజనసభలో తీర్పుకొనబడినది. ఆంధ్రరాష్ట్రము దల పెట్టుక ఆంధ్రోద్యమమునుగూర్చి మాట్లాడుట "రాముడులేని రాజ్యము"వలె కండును. అభేద్యమును, దుర్గుణము ననపాతు వాదముచేత అత్యంత బలిష్ఠముగ గట్టబడిన ఈ ఆంధ్రరాష్ట్ర భవనము తాటియారు చప్పుళ్లకు గడబడినదిగాను. ఇంతవరకును ఆనరవిలు సభ్యులుగాని తదితరులుగాని సహేతుకమైన చర్చ జరగక ఆదర్శమును, సాధ్యమైన రాజకీయవిషయము గా దనియును జెప్పట మా స్వాగతము. రాష్ట్రప్రశంసగూర్చి నాలుగు సంవత్సరములనుండి ప్రతికలలో జరుగుచున్న చర్చకు, ప్రచారమును వ్యాసములను పీఠ చదివియుండరని నానమ్మకము. చదివియుండిన రాష్ట్రనిత్యకర్తగా గ్రహించియున్నామని చెప్పకొప్పును. ఒక జో వారు గ్రహించి వైకేచెప్పడంబో? గ్రహించకపోయిన యేలమిన్ను బండి. తమయొక్క వాదముల నేల పల్కింపగా దెలుపరేరి. ఒక పల్లె గారు తప్పు తదితరు లెవ్వరును దీని గురించి పత్రికలకు ప్రాసినవాడనున జోత్తి. రాష్ట్రనిత్యకర్తయగుచుండి తమ యభిప్రాయములను దెలుపుటకు ఆంధ్రులు ఆర్జునులారా! వారి గౌరవమునకు లోపముచున్నది తలచితేమో? ఇభకు మాత్రము యేలులనో కష్టముమీద విచ్చి, రాష్ట్రము అమగగూడదనియు, ఆద్యముగా నుండుకొనవలసిందయు జెప్పట సిద్ధముకాదు. తగనిదియునై యున్నది. మొన్న జరిగిన చెన్న రాజధాని సభలో సన్మానసంఘాధ్యక్షులు స్యరాజ్యమునుగూర్చి అటుల నే జెప్పి యుండిరి. అన్ని విషయములు ఆమూలాగ్నిముగ సభలో జరిగియుండుట నీతిగా, కాలముగాని, లేని సమయమున నిర్ణేతకమైన అభ్యంతరము పెట్టిన నేమిప్రయోజనము. కూడగనిజెప్పినవారే గాని కాలముచెప్పినవారు లేరు. ఒక కారణముచెప్పినారు. దానిని అందరు ఒప్పుకొనలేదు. ఎవ్వరు ఒప్పుకొందురు? ఎవ్వరునులేదు. ఏమి అందరిని ఒప్పించవలయునుగదా! ప్రపంచము యెట్లుండదును. ఏ క్షణములో ఏరాజకీయ విషయములో ప్రజలందరు ఒప్పుకొనినాడు. ఈ అజ్ఞానరాజు సహించుటలేదు మనము యెరుకబొడుగలేక కనుబొమ్మలవలె పోయ్యము. కానన సభలో ప్రజలెట్లుబడు అన్నివిషయములు అందరి ఒప్పుకొనినకే! పంచాయితీలు అందరు ఒప్పుకొన్నారా? ఏ ది. క్లాసులు తీసివేయుటకు అందరు ఒప్పుకొన్నారా? నిర్బంధించి పోరంత విద్యకు మాత్రము అందరు ఒప్పుకొందురా? అంతమాత్రమున దానిని మారుదురా? కొందరు యెప్పుడునక పోయినప్పటికి మనకు సహేతుకమున బొన్నత్యమునకు సాధనములే తెలిసిన దానిని మనము సాధించక అన్నదు. అందరికొరకు వదిలియుండుటవేరి.

ఆంధ్రనిత్యవిద్యాలయము అందరు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించివారు. ఇది సాధ్యమైన రాజకీయవిషయము లేవే మన కడగ్రహించెదరని నమ్మి తీర్మానించినారా? కాదు. ఇది రాష్ట్రముకన్న సుసాధ్య మిట్లుటికి కాదు. రాష్ట్రనిత్యమును బలన పరిభ్రష్టమునాటి కలిగెడి నష్టములేదు. ఖర్చు యెక్కువ గాదు. అయినను విశ్వవిద్యాలయ పరిశ్రమకన్న నెక్కువ గాదు. మొన్నటితీర్మానము పరిభ్రష్టమునాని స్థాపించవలసి నదిగా కోరెనాము. ఇప్పుడున్న స్థితిలో విశ్వవిద్యాలయ మిచ్చెదరని తలచితిరా! లేదు. ఇట్లు తీర్మానించుటకు మనవెద్దలకు యొక్కడనుండి వచ్చినది భైరవము. ఇటీవల కొందరు అంగ పరిభ్రష్టోద్దోగి యులు, హార్డిండ్ ప్రభువులు పెక్కు విశ్వవిద్యాలయములు అగరముని చెప్పబట్టి ఇంత సాహసము మన వారు చూపినారు. లేవు ఏ ఉపన్యాసములోనైన మన గతర్షులు గాను గాని ఆంగ్లో స్థిత పరిభ్రష్టోద్దోగి యులు గాని చెప్పి రాష్ట్ర పరిపాలక దుర్గుణము గా నున్నదనిగాని రాష్ట్రము పెద్దదిగా నున్నదనిగాని మార్చించిన యెడల ఇక చూడండి మనకంటె లాఠాదువలనలే తది సమయము గట్టి రాష్ట్రవాదమునకు గడంగెదరు.

దత్తమండల మనపేరుతో నానగో సుమానీ యులు ఆంధ్రరాష్ట్రమునుగూర్చి దత్తమండలములలో యెరికి యిచ్చు క్కలేదని సాహసించి 18 వ తేదీ హిందూ పత్రికలోను ఇండి

యాక్ పేటియేలులూ వాగినారు. నేంకటప్పయ్య పంతులుగారు వారి బండికి రాష్ట్రోత్సాహములో కొన్ని పట్టణములు ముగ్ధులు దర్శించి కొన్ని విషయములు మాత్రము ఉపన్యసించి రాష్ట్రము యుభయ విషయముగా జెప్పక దత్తమండలమును అందరు యుభయ కొందరు వార బాటుగా జెప్పటచాల అత్యర్థముగలగజేసినదని చెప్పినారు. ఈ వాగిన వారికి దత్త మండలముల గూర్చి అభిప్రాయము చెప్పుట యెంత అధికారము గలదో అంత కంటె యెన్నో మధురం గులం అధికారము జేంకటప్పయ్య గారికి గలదనిచెప్ప సాహసించుచున్నాను. పంతులుగారు దర్శించిన ప్రతిపట్టణమును ఉపన్యాసము లిచ్చి రాష్ట్రోత్సాహముగూర్చి ఒప్పించిరి. ఈవ్రాసినవారు ఆంధ్రులూ తదితరులూ మాకు తెలియ గాని ఒకపట్టణమునకు మాత్రమే వారు చెందియుండు. ఆ యభిప్రాయము లిద్దోకడయే అయి యుండవచ్చును. దత్తమండలములనుండి వచ్చి ఆంధ్రమహాజన సభ ఉపన్యసించిందరిగూర్చి వీరేమి చెప్పెదరు. దత్తమండలములన్నిటికి ఈవ్రాసిన వారును నెనులి పట్టాభి రామారావు పంతులుగారు, జిల్లా గూ మాత్రమేన అభిప్రాయ మిచ్చు నర్హులైనవారు తదితరులు కాక! గుడివాడలో జరిగిన కృష్ణా మండల సభయందు ఒకరైతుసమంజసమైన అభ్యంతరము పెట్టి నాదని చెప్పినారు. ఆ యభిప్రాయము వారెవ్వరయ్యెనుగాను. అక్కడికి వచ్చి కొందరి పెద్దలవలన పోల్చానా పయబడి ఆ అభ్యంతరము పెట్టికా. ఆ పెద్దలు ఆరైతు ఆ గ్రామములలో గొప్పరైతులవలెచేసి, ఆయనపెట్టె అభ్యంతరము సామ్యతోగూడిందగుటచేతను ఆ పథకపన్ను వారలందరు రైతులగుటచేతను ఆ సమయమున రైతులమను విద్యార్థులవలన నైమన్యుముల కొన్ని యుండుటచేతను, రాష్ట్రవిభజనవలన వ్రాహ్మణులే ఉద్యోగగరిత్యా లాభము పొందెవరను దుర్భిల్లాయము చేతను, పుట్టినింటనే గిట్టునని తలచిందని పాపము! అట్లు జరుగలేదు. ఆ అభ్యంతరము పట్టాభి సీతారామయ్యగారు జవాబు చెప్పినారు. దానిని ఖండించినారు లేదు. ఆరైతులు సవరణను దీసివేసికొనవలసి కోరిరి. గౌరవమునకు లోపముచున్నది కాబోలు ఆయన తీసివేసికొన లేదు. ఎన్నికకు పెట్టుగా యిద్దకో యుగ్గుకో చేయినెత్తిరి. ఖర్చుపయములతో సంపూర్ణముగ తెలిసికొన గోరెదరని ఆంధ్రసభ స్థాపితోససంఘమువారి చే ప్రయంశుబడి 'Andhra Province for & Against' అను పుస్తకమును, ఆంధ్రము ప్రయంశుబడిన పుస్తకములను జరుగ గోరుచున్నాము. కమయముల గూర్చి వాగుగ తెలిసికొనక వృథావాదములవలన ప్రయోజనములేదు. దత్తమండల వానులు రాష్ట్రమునుగూర్చి శ్రద్ధసహించి యోచించి చర్చలు జరిపెదరుగాక యని కోరుచున్నాను.

కబీరు దాసు.

ఒకానొక మహా సంస్కర్తకు జన్మస్థాన మగుటచేత, గోంట్లూరు జిల్లా అనాదనుండియు తల్లిజన్మస్థానమునకు చిల్లరావంతులను అభిమాని వాత్రముగా నుండెడిది

దాని సరిహద్దులలో బస్తీ యనెడి యొక చిన్న జిల్లా కందు. అదికూడ భగవత్తత్వ విచారములకు ఆహ్వానకరముగా నుండెడిది. ఈజిల్లా సదసి తహసీలునందలి మహ్మద గ్రామము ప్రకృతకథా నామకుండు దను కబీరుదాసునకు జన్మస్థానము.

అతడు బుద్ధ సహావీర నానక్రలయంతటి కీర్తిమంతుడు కాకపోవుటచేతను, అతడునుపదేశము జేసెనందలి యొక యల్పభాగమును మాత్రమే న్యాపించుటచేతను కాబోలు; చరిత్రకారులు కబీరుదాసునై పు తిమద్దస్తీ ప్రసరింపక జనన వారు కాదు.

అతని జనన కాల ముంకిని సరిగా తెలియదు; కాని, హిందూ మహమ్మదీయుల యన్యోన్యసంబంధ మంత యువనములముగా లేనప్పడమాత్ర మూహించవచ్చును. అతని తండ్రి మహమ్మదీయుడు; నేత నేనీటిపించెడివాడు; తిరుకెత్తర్యము నకుసరించి దివ్యుని కైమర్యాయ దైరప్రార్థన గానియి నట్లు తన పుమానకు నేర్పెను. ఈవార్త వాదధాన మా చిన్న వానికంత గా సరిపడలేదు. నా నామఖములనుండియు హిందూ మతమాహాత్మ్యము అతనిచెవులయడకొచ్చెను; హైందవి భక్తులు రామకృష్ణల సత్యంతర్భక్తిశ్రద్ధలతో నర్పించు సతకము చూచెను.

బాల్యదశలో నతని నొక గాయపాఠశాలలో చదువ జేసిరి; అతడక్కడ కొంచెము హిందీ నేర్చుకొనినా. అచ్చి పాఠశాలలలో ఆశేకభాష యొకటి మాలిమే నేర్పబడెడిది.

అతడు కొంచెము పెద్ద నాడు కాకగానే తండ్రికి నేతపనిలో సాయము చేయటమన వచ్చెను.

దసరా పండుగ వచ్చినప్పు డెల్ల అతడు తాను గ్వయముగా నేసిన ముడిపూజనస్త్రములను దానముచేయు యుండెడి వాడు. హిందూదేశముందు, విశేషించి యీ ప్రాంతములలో, తండ్రియు నేడుకూడ తమ మూరుల చరణులు సంగడించు సంధ్యమున జూరూపత్రె యుండును. కాబట్టి స్వయత విసర్జమొనరుతమునకు కలిగిన కానక్తి యుండుట అతనితండ్రి కంతమాత్రము నిష్ట ముండెడిదికాదని సహజముగా నూహించవచ్చును.

కబీరు బాల్యము తీసినవాడగుటచే, అతని ప్రార్థనల విషయమై తండ్రి జోక్యము కలిగించుకొనట యసాధ్యమయ్యెను. హైందవిదేశాల ముఖమున సాధుసతులవలన కలి రంత కంటి కెక్కిన తిరుగుగా వారి జొచ్చెను. కాని, వివాదకారణములచేత, హైందవులకు అభిందనంత యాదరణ అతనికి లభించెడిదికాదు. అందువలన, తాను హైందవుడన కావలెననెడి యభిలాష అతని కధికమయ్యెను. ఈయుద్దేశమును నెఱవేర్చుకొను నిమిత్తము అతడనేక స్థలములకు తిరిగెనుగాని, ఎటులను ప్రయోజనము లేకపోయెను. పృథిగ్ల లంకనుండు అతనికి నిరాకరింపబడెను. మహమ్మదీయుని శిష్యుడగా చేర్చుకొనుట కేనానువు నిష్టపడలేదు. అనంతర మతడయోధ్యుడు పెట్టెను; కాని, అక్కడమాడ ఏసాధువును అతనిని హైందవులగా పరిగ్రహించుట కంగీకరింపలేదు. అతనికి నెఱవేర్చుకొనటకు మతియొక మార్గము కాన్పించకపోవుటచే అతడేముసామును నవలించి చెడు: అతడొక రాత్రి జల నొక డెవలయ వట్టియు వైదయండెను, విగ్రహ రాధసన్నిమిత్రుల వచ్చిన పూజారి కబీరుతల కోక తన్నుతన్నెను. పిల్ల లేడ్యెను. చీకటిలో తా నెవరిని అన్నెదమియు తెలియక, (మహారా! రాతిరారు యుండు నీవాధ సవారణ ముగుం.) అని పూజారి నొచ్చుకొనియి చెప్పెను.

ఈ మాటలే బుద్ధ శిష్యులకు చేసెడి ముఖదేశము. ఇపు డా పూజారి తన కాములదేశమునచేయుటచేచీరుని కరమితా నందము కలిగెను. తాను హైందవుడనని అతడొక బహిరంగముగా చెప్పుకొనవచ్చు; అదియెదల బట్టి చెప్పుకొనజొచ్చెను.

ఆ సక సంవత్సరము లైననెను; వార్షిక్యము సమీపించగానే, హైందవవాదము ననుసరించి కాకిలూ నురిచించి ముక్తి గాంచవలెనని, అందు కాశేక వెట్టెను. తానెక్కడనుండి మతి యెప్పుడునక: బోవుటకు సమర్థులగా నుండె. గూడ దనెడి యుద్దేశముతో, అతడు తనకామ నేతులు నలంకొనెను. ఆ కాలమును ది యూమా ర్థాడికప్రయోజనసరులు లేవు.) అతడేవిధముగా నుండియు క్తి గాంచవలెనని. యోచించెను.

కాని, భగవ దిచ్చయ సతిత్రమణీయు. అతని కంత్య కాల మాన్యు మిచ్చుట; హిందూ మహమ్మదీయ చరభంకు యలను రెంటిని జోడించి యొక ప్రత్యేకమతమును స్థాపించి దానిని బోధింపలె ననెడి సుకల్పముతో, అతడు తిరిగి తన సొంత జిల్లాకు రంగలెను కుతూహలపడెను. అతడు హిందీ భాషలో వచ్చుమును వాగ్దాయగలడు; అందులన అతనియొక పదేశమున్న ముచ్చిచ్చిచ్చి కావ్యములయొకము వెలువడినది. అది యీ వాగ్దాయములలోవేద వ్యాప్తి కలిగియున్నది. "జోక బిల్లా కా తహియ వితో" యనుమా కాననకాం. ఈవాక్యమును చచ్చుపనివాడుండుడు. ఈసభల గా కొంతకాలము మతోపజేతము గావించినెను; అతడు తనజిల్లా సరిహద్దులలో నున్న మాఘుగ్రామమునకు వలసివెను. ఈకారణముచేత మాఘుగ్రామము ప్రసిద్ధమైనది; దూరాదూరమునకు లేక ఆ సమయము సువాధిని సంధ్యంయిటకై యక్కడి కడదెంచుచుండును.

మధ్యము హిందూ కళాకాలా పత్రికలు యూకాంతి దేవర గాదు వ్రాసిన వ్యాసము కాంధీకరణము.

గోసాలకృష్ణ శ్రీ భక్తవర్తం మునిప్రభు వార్షి శాస్త్రము:- ఎలూరుతొలూకా పూర్ణ గ్రామమున నెల కొనియున్న శోభలేఖర్య అతండుని ప్రభువార్షి కోర్సయ 18 తేదీని బందరువాస్తవ్యులకు జిల్లాసూర్యారాయణ రావు మంతులుగా యాధిపత్యముక్తిగంబరిగిది. పతావులంబాస్తవ్యులకు ఉమాశ్రీమినిగాను, కోవెల్లవాస్తవ్యులకు కాళ్లమారి సరిసింహం గాను వికమత్యము, విద్య, విద్యాలయముల గురించి ఉపన్యసించి.

ఒక మురణము. లండను, మే 19:- మేజరు మీల్లమునుగారు యని పోయిరి. పిలు హిందూదేశపు ప్రాచ్యకథలను గ్రంథమునవ్రాసిరి,

ప్రత్యేక వార్తలు

ప్రయాణములు. — రావుబాద్ నుండి గోదావరి వరకు గుంటూరు, ఆర్. బాగుబాద్ నుండి గోదావరి వరకు గుంటూరు వరకు బయలుదేరి.

దీపములను వెలిగించు కాలము. — మే 22న తేది 6-57 గంటలకు, 23 వ తేది 6-58 గంటలకు దీపములు వెలిగించుట.

వెయిలంట్ నుండి తిప్పించుకొనుట. — మూడుగురు కానీ, పూర్వము అను వైద్యులు శ్రీ సుబ్బారావు తిప్పించుకొని వచ్చిరి. వారిపట్టి అప్పచెప్పవారికి వారితోనువారు రూ. 200 ల బహూమాను మిచ్చెదమని ప్రకటించిరి.

గవర్నరుగారి అంగరక్షక సైన్యము.

చెన్నై నగరమున గల తమయంగరక్షక సైన్యము 52 రు సమీపము నిల్చుటకును రక్షణమునుబట్టి బయలుదేరి. సెంట్రల్ ప్రెమియము మామలలో నుండిపోయింది అందు విశేషముగా మహమ్మదీయుల నుండి.

12 గంటలకు సయ్యంబుల బహుసాన నుండియు జనములను వెలిగించుట. వివాహములను నియమించుట బయలుదేరిన నక్కను వాణిజ్యము నిలపించుట, భర్తలు పాపులండ్ ఇండ్లనుండి వారి సాగంపులనుండి. తమ కార్యాలయములను బహుసాన నుండి బహుసాన నుండి. ఇంతలో సెంట్రల్ ప్రెమియము నిండిపోయింది పోలీసులకు మిగుల కష్టముగా నుండెను. కొంతమంది మామలలో నుండిపోయింది కిని కలహము నుభవించెను. తుదకు "జయ" "జయ" కట్టలులతో నుండ వైకుంఠ ప్రేమంజేరి. వారు వాయిద్యములతో నుండ వారు బండినెక్కిరి. అప్పుడు భార్యభర్తలకును, స్నేహితులకును, అధికారాధికారులకును, పూర్వ పరిచితులకును జరుగి నలభాషలు చెప్పి నలభాషలందెను. ఏమ్యునా, వివాహమునా, నివృత్తము, మాట్లాడువారు ఎన్నుకొనిన కలకలముగానే నుండెను పిమ్మట పైయిను బయలుదేరిరి. కాని ఎవరో కొంతమంది లాగులకును వెంటనే అగిలోయి మరల బయలుదేరి కొంతమంది మేగి పవన నాప బడెను. కొంతమంది మామలలో నుండిపోయింది. ప్రేమనుబట్టి పోయిపోయిరి. తుదకు కలెక్టరు గారు, మేజర్ ఎల్విన్, సి. బాన్ బహద్దరు పరాంతకులు వారముడు గారు, వాడనామము భవానీ దత్తగారు, భాగ్యబహద్దరు ఖద్దరు బాబుసాహెబుగారు, భాగ్యబహద్దరు బజ్జెల్లా సాహెబుగారు, రావుసాహెబు రామానాథము వెట్టిగారు, చిట్టిబాబురామయ్యగారు, మేజర్. ఇ. పిలియ ముగారు మొదలగు వారినే కలగించిరి.

మదరాసు పురపాలక సంఘము.

మదరాసు పురపాలక సంఘము మొన్నటి శనివారము సాయంత్రము సమావేశమైనది. జి. సి. మాలినీ గారధ్యక్షుడు నుండిరి. 15 గురు ఇండియన్ కమిషనరులను కుర్చీవారిగాను సభకు జేర్చెరి. కుర్చీవారిగాను స్టాండింగ్ కమిటీ సభ్యులుగా నెక్కువ బడిరి.

మదరాసు కాలనల ఉపబంధము.

ఈ ఉపబంధము గత 12, 14 మాసములనుండియు అలాగే అలాగే వని చెప్పిరి. ముగిసికొనుట చట్టము లిక్కింది అంగరక్షకములనే కట్టించుట. ఇండ్లకును ఇండ్లకాలు బలములకు కొంత రూ. 17 లకును వ్యయ మగునట్లుగాను బడెను. ఇప్పుడు రూ. 24 లకును అగునట్లు తెలియుచున్నది గనుక ఈ ఖర్చును మామలలో భరించుకొనవలసి యుండునని మేడిలి గారు చెప్పిరి. ఈయంశమును సంఘము వారాలోంచి ప్రతియొంటికి ఒక గొట్టమును పెట్టుటకును ఖర్చుసంఘము వారు భరించవలయుననియు, తక్కిన గొట్టములెన్ని కావలసిన గృహములేక భరించుకొన వలసినదియుకలమనము తీర్మానించిరి. తుదకు వర్షపునుకు నుండినను కలియకుండా ప్రత్యేకముగా పోగులును కేసులయును అంతయు విచారణమునకు వచ్చెను. దీనికోసం ఉపబంధం లభించును మేడిలి గారు చెప్పగా వారిచెప్పు నిబంధనల వారాలోంచియు కొక ఉపసం

ఘము నిర్మించవలసిగి. గృహములను మరలకాలనలలోనికి గృహములనుండి యువకాలనల కలుప బ్రయత్నించినయెడల వారిని మరలకాలనల ఒక అడుగు ఎత్తున నుంచవలయుననియు, ఈవిధంబునకును నీటికాలున కలపము లేదనియు ప్రతి ఉపకాలనము మరలకాలనల కొక అడుగు ఎత్తున కట్టవలయునని అనేకగృహములు తిరిగి కట్టవలసి వచ్చునని చెప్పెను.

మేడిలి గారు, మదరాసు మేడిలి గారు యేడియో యొకదాని గోడ యింటికి గోడకంటి ఉండవలయునని మూడవ సమస్య ఉపసాదింప బడెను. దీనినిగూర్చి సంఘమువారు ప్రతిబంధ కనిబంధనలనే కట్టవలయును. ఇంకను మరలకొన్ని సమస్యలు అలాగే చూడ లేవనెది కాని ఈమార్గములకును చాలాధన వ్యయ మగుననియు, కృతాయజమానికి మిగుల భారముగా నుండుననియు, ఈ ఉపబంధనలన్ని మరయొక కమిటీ వారాలోంచి కలసి యున్నదనియు చెప్పిరి.

రావుబాద్ నుండి. వారాయనస్వామి వెట్టిగారు ప్రతిబంధపాదనమును బలపరచిరి.

అప్పడధ్యక్షులు ఈయంబంధం లిడినవ 14 నెలలనుండి యాలోచింపబడు చున్నదనియు, ఇంకా వారాలోంచియుటలన బ్రయోజనముండదనియు చెప్పి, కొంతసేపాలోంచి ఆయువ పాదనమునకు సభ్యులయినవారి కొరగా నుండునట్లుబడినది.

స్టాండింగ్ కమిటీవారి చర్య.

5 వ తేది సమావేశమైన స్టాండింగ్ కమిటీవారి సభలో జరిగిన కొన్ని సమస్యలు విచారణలోకి లేవనెది.

నీటిని కృతాయ న్యమమును వాణిజ్యము అను పర్యాయ, కర్మాగారము మొదలగునవి నియంత్రించున కొంత నీటికి అధికముగా ఖర్చులో 1000 గేలములకు మించి ఖర్చు చేసినయెడల 12 అకరాలను కనూలు చేయవలసి యను సమస్య తీర్మానింపబడినది.

గులాము మహమ్మదుసాహెబుగారి భూమిని, బ్రాడ్వే వీధిని వెంజ్చుచేయుటకొరకు రూ. 5000 లకు కొనవలెనని సమస్య నంగీకరింపబడినది.

అంటిక శరీరము ఇంజనీరు గారును బాక్సరు గారికి 700 ల జీతమునై 3 మాసము నెలపు ఇచ్చించి మూడేలాంకు నకు బోవుఖర్చులభరించవలయునని సమస్యగూడ నంగీకరింప బడెను.

సామలకు రూ. 2600 ల సామ్యము ఖర్చులనిమిత్త మిచ్చుచు పీట్టు పావును దొరకనమువారి యాధీనము చేయవలయునని సమస్యగూడ అంగీకరింప బడినది.

కొన్ని కొన్ని గృహములలో కలపబడిన గొట్టములను వెంటనే వాగుచేయవలసియున్నదని భార్య సారథి వాయుడు గారికి తీర్మానమును బహుసానంగా వారాయనస్వామి వెట్టిగారు నివదించిరి. దేశికాచారము ప్రతిపాటుగా మాట్లాడిరి. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారుగూడ ప్రతిపాటుగానే మాట్లాడిరి. అధ్యక్షులుగూడ ప్రతిపాటుగానే మాట్లాడిరి. తుదకా తీర్మానము తీసివేయబడినది.

ఎమ్మెల్యేల పేషెంట్ల కోర్టువద్ద నొక అనుబంధిని కట్టించవలయునని దొరకనము వారాలోంచియు మిమ్మరుగారి అంజనలన అచ్చట నివసించు వారికి మిక్కిలి నాధకరముగా నుండుననియు, అది కట్టకూడదని దొరకనము వారిని గోంధలయినదియు వి. తిరుమలపిళ్లె గారుపాదించిరి. సభ్యులందరూ మోడించి ఆయంపాదనము తీర్మానించిరి.

సంఘమువారికి కలయు యిటులసామానును ఒక్కసం వెసివారు సరఫరాచేయుచునది అధ్యక్షులు నడిచి సభను చాలించిరి.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

ఎగ్జార్టు పోలీసుకోర్టు. సి. బి. ఎ. పిళ్లెగారు 22, మే, 16.

మదరాసు. — మదరాసు సాతీసేరనుదొకడు 4వ తేది 1 గంటకేళ్ళకు మైలాపూరులోని కేరళోడ్డువద్ద కచ్చానుండెను. పిమ్మట వాడొక ఇల్లు ఎక్కచుండుట మాది పోలీసువారు వానిని జబ్బుకొనిరి. వానివద్ద కొంతమంది యోగించు ఇరుపనులను మొదలుగా గలవస్తువులు దొరికినవి. వ్యాయాధికారి కేసును విచారించి, నేరము నిర్ధారించి వానిని కట్టివేయ నియమించిరి.

నూతనముగా దొంగతన మధ్యనందుట. — చిన్న కాను, సవనముంటి అను 13, 14 ఏళ్ల బాలుర దొంగతనము కలన ధనమార్పింప దలచెట్టి 19-వ తేది మైలాపూరులో చిన్న తంబిచెట్టిగారింటిలో కన్నులుజేసి కొంత ధనమును తీసికొని పోవుచుండగా జబ్బుబడిరి. మొరటి పర్యాయము కలుగించి పిళ్లెగారు వారికి ఒకేక్కరికి 10 కొరడాదెబ్బలను గొట్టించిరి.

నూజివీడు ట్రస్టు కేసు.

బాయంటు మేజిస్ట్రేటు కోర్టు యెదురుట.

(మాపు తేదీకి విశేషము కద్దనుండి)

వెజనాద మే 20: — నీటి మోద జులను నూజివీడు ట్రస్టు కేసు తిరిగి ప్రార్థనమై మామట్టుకాన సము రిజిస్ట్రేరు గుండున్న పట్టాధిరామయ్యగారి క్యాసునీక్ష జరిగింది.

పుయ్యూరు, గన్నవరము నులు డిస్ట్రీక్టులలో భూములు ఉన్నప్పుడు ఏదయో ఒక, ఆఫీసులో దస్తావేజు రిజిస్టరు చేయవచ్చుననియు, ఈవిధమునై రెండవ ఆఫీసుకు వెంటనే తెలియచేయవలసినను, గన్నవరము వెజనాదనుండి 1/2 గంటలై లాప్రయోజనములో నున్నదనియు, పుయ్యూరు రై ఆమార్గమును మారములో నున్నదనియు సాక్షి తెలియజేశెను.

రెండవ జర్జునుస్కాల్ ఇన స్పెక్టరు ఆఫీసు గురుస్తా తరుకాతి క్యాసుపరీక్ష చేయబడె.

ముఖ్యపరీక్షకు వచ్చెను కేరళ ఒక కాగితమును మాత్రమే ఇనస్పెక్టరు గారు తవచేతికి ఇచ్చినందున గాగింటుకు నుద్దయి దంభాస్తుజేసిన కాగిత మియుక్కటి యనే చెప్పితినినియు, ఇప్పుడు దాఖలుచేసిన కాగితములకుల నుద్దయి ఒకటికంటె నెక్కువ కన్యామును గాగింటుగారిని దరఖాస్తు పెట్టింటుల కనిపించుచున్నదనియు, డైరెక్టరు గాగింటు నిచ్చుట ఆఫ్ఫర్లచేసితిమని సర్క్యులరు పంపిరియు వారు తమ సాక్ష్యము చెప్పిరి.

ఈ ఉత్తరములనెన్న సంతకములను సాక్షి గురుప్రపై ను. డైరెక్టరు ఆఫీసు గురుస్తా క్యాసుపరీక్షలో ఆ ఆఫీసులోని కాగితములమీది స. తకములను నిరూపించెను.

నూజివీడు బాయంటు మేజిస్ట్రేటు ఆఫీసు గురుస్తా క్యాసుపరీక్షలో నుద్దయి యొక్కయ, బ్యాంకు ఏజంటు, అక్కంటెంటుల సంతకములను నిరూపించెను.

వైబ్యాంకు వెజనాద ప్రాంతి ఆఫీసుల మరాలు ప్రాసు పరీక్షలో అప్పన వేంకటకృష్ణయ్య, ప్రసాదరావు, ఉప్పలూరి రామకృష్ణయ్య వార్ల యొక్కయ, నుద్దయి యొక్కయ సంతకములను గుర్తించెను.

తుదకా బందగలో ఆసరి మేజిస్ట్రేటుగనున్న హైదరు అలీగారి క్యాసుపరీక్ష జరిగింది. వసుధుర్తి నుబ్బారావుగారి యొక్కయ, నూనగాల జమీందారుగారి యొక్కయ సంతకములను సాక్షి గుర్తించెను. వీరు ఇద్దరు చాలాపనులకు వారసులు, వీరిలను రెండు సంవత్సరములనుండి ఎరుగుచునని చెప్పెను.

సర్వారావుపేట జమీందారీ గారి గురుస్తా తకము పరీక్షలో ఏకాగితము తీసికొని రావలయునో తప్పే తెలియవచ్చున 8-4-16 తేది జమీందారీ గారు కాగితములను పంపలేదని చెప్పెను. ఆమెరు ఇంగ్లీషుకచ్చిన గురుస్తాతేదరియు, జమీందారు గారివద్ద ఇంగ్లీషుకచ్చిన గురుస్తా గలదని జమీందారు గారి ఇంగ్లీషు గురుస్తా జమీందారీ గారికి వచ్చు ఇంగ్లీషు కాగితములను చూడెను. జమీందారు గారు జమీందారీ గారి భాగ్య భర్తలకు కార్యము చేయుచున్నాను. జమీందారు గారు చెప్పిన యెడల అగుచున్నా పరిచేయును.

నూజివీడు ప్రైవేటు గుమ్మలు ఉంచబడిన స్థలమును స్వాధీన పరచువలసిదని నుద్దయి జమీందారీ గారు నోటీసు పంపిరి. నుద్దయి ఇచ్చిన జవాబుకాగితము నిమిత్తము జమీందారీ గారికి సాదావారంటు, రాగా సాక్షి ఆ కాగితమును ఇచ్చెను. నుద్దయి పంపిన రిజిస్టరు నోటీసును సాక్షి చూచెను. అది జమీందారీ గారిచే పంపబడినది.

కేసును ముందు నెల 22 తేదికి వాయిదా వేసిరి.

మైటల వై తిరుగు కుక్కలు

వానిని చంపివేయటం.

బొంబాయి, మే 20: — బొంబాయి పురపాలక సంఘము వారు పెంటలవయి తిరుగు కుక్కలను చంపివేయ వలయునని యుత్తరప్రకటించిరి. అందుములకు అనేకము కుక్కలను చంపివేయ చున్నారు. ఈ కార్యము బహు మార్గముగా నున్నదనియు, చూడలేకున్నామనియు, చంపివేయటం కాపివేయవలసినదనియు అనేకమంది జైనులు, హిందువులు పురపాలక సంఘమువారికి తెలియజేసిరి. అయిన వారి ముటలసంఘము వారు వెదచెవిని బెట్టుచుండుటలన మూర్ఖబాధ, లక్ష్య దానులకు బలముల కట్టివేసిరి. మంగలవాను బహుమూర్ఖులు తెరచి యున్నది. శనివారములలో తెరచి యుంచబడు బహుముల సముతము మూసివేయ బడినది.

ఆంధ్రసర్వకళాశాల
విద్యాప్రస్ఫుటి
ఇది
శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
గారిచే వ్రాయబడినది.
జం. 0.4.0] [ప్రచురిత ప్రచ్యేకము
ఆంధ్రసర్వకళాశాలవలన
7 అంబెకెట్టి వీధి, విదరామ.

విషయానుక్రమణిక.

వృత్తాంతశీలులు	2
పనుపువైరు ఆకాశపు శివులు	3
మాజపీఠ ప్రస్తుతము	4
వ్యాపారపారిశ్రామిక సభలు	5
ప్రభుత్వ వ్యవహారము	
మేల్కొలుపు	6
మన పారిశ్రామిక కమిషను	7
విద్యార్థుల విద్యాభ్యాసము	
చిత్తశుద్ధివాదము	8-9
జాతీయతాత్పర్యము	10
ఇంగ్లీషు రింట్రీవాల్	11-12-13
ఆంధ్రమహాసభ, కవిరచన	14

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ మే నెల 22-వ తేది

సోమవారము

మేల్కొలుపు.

కోయంబుత్తూరు మండలసభతో పారిశ్రామిక సభ ఏర్పరచబడినది. రావు బహదూరు పి. త్యాగరాజు శెట్టి గారైనాధిపత్యము వహించి యున్న యువనాథము గమనించదగినదిగా నున్నది. అందలి సారాంశము మరియొకచో ప్రకటించినాము. శెట్టిగారు కోయంబుత్తూరు జిల్లాస్థితిని వెర్చించుటలో మన దేశములోని ఇతర భాగముల పోలికలను చూచుచు వర్ణించినారు. మార్గ రణో ఎనుబడినది మన దేశమున వ్యవసాయము పై నాధానముగా నున్నది. వ్యవసాయము వర్షాధీనము. కాబట్టి మనలో నూటికి 80 మంది ఆకాశమునైపు చూచుచు కూర్చున్నవలసియున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో వానలు పడకున్నయెడల వీరిగతి యేమి? నాలుగు సంవత్సరములు నరుచు వానలు లేని ఏండ్లు, నాలుగు కేల రెండు సంవత్సరములు, సమ కూరినయెడల మాడుచు ఉండవలసినది? ఈ పరిస్థితిని నొక్కి చెప్పి శెట్టిగారు మనరైతుల జీవనములో అభివృద్ధి లేక యుండుట ఆశ్చర్యము కాదని పొందినారు. భూమి నెల్ల విధములందున్న ఎన్ని తీరుల బాగుచేసినను ఫల మేమో కొలదియే యనినారు. ప్రభుత్వపువారి లెక్కలు శెట్టిగారు కఠినమిదమునకు పాత్రము లైనవి. జరుగుచున్నది మాడుచుండగా ఆ లెక్కలు అంతయుచల్లగా నున్నదని సూచించుచుండునట? ప్రజలు పూటకూటికి లేక పరితపించు చుండగా బాగు సౌఖ్యమున పోరలుచున్నారని యవి నిర్ణయించు చుండునట. ఇందులో నిజము లేకపోలేదు. అసభి కాదుల సంబంధము లేక క్రిందినుండి పైవరకు కాగి తముమీది యంకెలను జూచు అధికారుల యాజమాన్యముననే యీ లెక్కలు తయారగుచున్నవి గావున నిజమున కీవి బారెడు హెచ్చుతగ్గుగా నుండుట సంభవించుచున్నది. శెట్టిగారి క ప్రతికారమును సూచించుచున్నారు. ప్రజానాయకులు తమ జిల్లాస్థితిగతులను బాగ్రత్తగా తెలిసికొనవలెనట. ఇదియే ఇటీవల మన విశ్వవిద్యాలయాధిక పండితుడును ప్రారంభించిన యువక్రమము. ఎండలని కాబోలును ఆ యువక్రమము కొంత యడగి యున్నది. ఎండలోనే పుట్టి పెరుగు మన నాయకులు తమవారి కష్టసుఖములను కనిపెట్టుట కీసలహా మపయోగింతు రని విశ్వసించుచున్నాము. శెట్టి

గారును వారిలో సమానముగా నిదివర కెందరో మహానుభావులును అందులో ముఖ్యముగా దినాక విశ్వేశ్వరయ్య గారును సూచించుచున్న త్వరలో మన సామాన్యప్రజకు సహాయక పరిశ్రమలను నిర్మించి యిత్తురు గాక యిది ఎదురు చూచుచున్నాము. అందులోను పేరుకు నిలిచియుండు పరిశ్రమలు నేతమున్నగునవి ధైర్యముది జీర్ణమైపోవు తరుణమునకు మన ప్రభుత్వమువారు పునరుద్ధరింప తలపెట్టి కమిషనరీయనున్నారు. కమిషను వారు త్వరలో పని సాగింపవలసి యున్నది. అందువలన త్వరలో జిల్లావారు మేల్కొని సంఘములుగా జేరి జిల్లాలలో గల యువకులములకు శోధించి కార్యక్రమము వేసిపెట్టి కమిషనువారికి నివేదించినయెడల తప్పక కొంత న్యాయము కలుగ గలదు. శెట్టిగారి విషయమును మనవ్యాసాంతమున తమ సర్వశక్తి నుపయోగించి విశదపరచి యున్నారు. మన దేశమున నిజముగా ప్రతిజిల్లాలోను తగిన పారిశ్రామిక కానుకలములు కలవు. కోయంబుత్తూరు జిల్లాను గురించి వ్యవహరించుచు త్యాగరాజు శెట్టిగారు మొదట ప్రతిపరిశ్రమ విషయ మెత్తినారు. 300,000 ఎకరములు ప్రతి షో సాగుచున్నవి. రాజధానిలో 8 వ వంతు ప్రతిపంట కోయంబుత్తూరు ది. నీటి ఆధారము లేనిచోట ఎకరాకు 3 మనుగులు ప్రతి యగుచున్నది. సుభ్రమైన ప్రత్తి రమారము 8,30,000 మనుగులు ఈ జిల్లాలోమాత్రము సిద్ధమగుచున్నది. దీనిని వట్టి పచ్చ గుడ్డలుగా మార్చినను మన రాజధాని దిగుమతి చేయు 75 లక్షల విలువ గల వస్తువులకుంటే హెచ్చు వస్తువులను సిద్ధము చేయవచ్చును. కోయంబుత్తూరులో సమానముగా పేరైనవి ప్రత్తిజిల్లాలకున్నవి, ఒక్కరి, గుంటూరు లింకను మన రాజధానిలో కలవు. ప్రత్తికి తరువాత జరిపరిశ్రమ, చక్కెరపరిశ్రమ, తొల్లముల కముగా నగు జిగలు పరిశ్రమ (రోలరులు మున్నగు నుపకరణములకు సంబంధించినది) తొల్ల పరిశ్రమ, పట్టు పరిశ్రమ, మున్నగునవి యన్నియును కోయంబుత్తూరు జిల్లాలో సాధ్యము లని వర్ణించినారు. ఈ వర్ణన శెట్టిగారి మొదటను పుట్టుకొని వచ్చినది, త్రోసివేయవచ్చునని యెవ్వరును దలంపరాదు. ఇదే విషయమును పదునెనిమిదేండ్ల క్రిందట జిల్లా గెజెటియరు ప్రాయము నేటి ప్రభుత్వ కార్య నిర్వాహక సంఘములోని సభ్యులగు సర్. హార్డెల్ల స్టూలర్టుగారు ప్రాసెస్ రని మద్రాసు టైముస్ పత్రిక సమయానుకూలముగా సూచించి యున్నది. స్టూలర్టుగారు కోయంబుత్తూరులో సాధ్యములనియచ్చిన పరిశ్రమల జాబితా శెట్టిగారి జాబితాను మించిపోయి యున్నది. చక్కెర, పొగాకు, ప్రత్తి, సాధారణముగా గాజు, కాగితము, కాగితపు గుడ్డ, తొల్లు, నూనె, సబ్బు, ఈ పరిశ్రమలు, వీటి కావలసిన రాసాయనికములు అన్నియు సాధ్యము లని నాటి స్టూలర్టుగారు ప్రాసెస్. నేడు శెట్టిగారు వర్ణించిన రీతిని ప్రజల దుస్థితిని నాడు వీరు గూడ వర్ణించిరి. ఈ పదునెనిమిదేండ్లకు నెంత లాభము కలిగినదో చదువరులు సులభముగా సూహింపగలరు. నాటికి కావలసినదే నేటికి కావలసియున్నది. ప్రభుత్వాధికారుల కార్య పట్టుత్వమున కింతకంటెను నెక్కువ సిద్ధతము కావలెనా? ఒక్క

కోయంబుత్తూరు జిల్లాయే కాదు, ఏ జిల్లాచేత ప్రతి చదివినను ఈసామ్యమే చక్కగా చూపవచ్చును. అయితే ప్రభుత్వమువారి పారిశ్రామిక నీతి ఇప్పుడు పేరైనదియటగా? ఇండియా కార్యదర్శి పట్టు పడలింపగలడటగా? ముందున కైన మనము ప్రభుత్వమువారి నుండి మేలుపొందరాదా? అందు కిప్పుడే పనిచేసినయెడల ఒకవేళ వారిపాయము మన మనుకొనునంత సమకూరక పోయినను స్వయంసహాయక పద్ధతి ననుసరించి యైనను కొంతపని చేసికొనవచ్చును గదా!

మా నగరపాలకులు.

మా నగరపాలక సంఘమువారు కడచిన శనివారము సాయంత్రము సమావేశమైరి. అప్పటిలో జరిగిన కార్యక్రమమును జూడగా మన నగరపాలక సంఘమువారు ఏ పనియు త్వరగా చేయలేని స్థితియు మున్నారట స్పష్టపడినది. మురుగు నీటి పాకులకు సంబంధించిన ఉపనిబంధనలు పరునాలుగు మాసములుగా వాలోచనయు, దున్నవట, ఇంజనీరు మేజర్ తేగారు మొదలు నొక యువక్రమము తెచ్చిరి. మురుగు నీటికొనిపోవు ముఖ్య నాల్లాలను ఇంటికికిని చేర్చుటకు వ్యయ మెక్కువ యగుచున్న దనియు దానిని నగరపాలక సంఘము వారే భరించుట తగదనియు ఇంటి స్వంతదారు లా వ్యయమునకు జవాబుదారి కావలసిన దనియు సలహా చేసిరి. నగరపాలకులు ఒక్కనల్లా చేర్చుదల మాత్రము నగరపాలక సంఘమువారు భరింపవలసిన దనియు ఎక్కువ చేర్చుదలలు అవసరముగ నెడల ఇంటి స్వంతదారు పెట్టుకొనవలసిన దనియు నిర్ణయించిరి. ఆ తరుణముననే మురికినీటి నల్లాలకును వాననీటికిని సంబంధము తొలగించవలెనను ప్రశంస వచ్చెను. అందుకు కొన్ని నిబంధన లవసర మని మేజర్ తేగారికి తోచెను. ఒక యువసంఘ మేర్పరుక బడెను. వారు కొన్ని సలహాలు చేసియున్నారు. అవికార్యక్రమము బెట్టుటకు ఏ మాత్రమును వీరిరావు. అందులో మరల పండితుల సర్వజ్ఞత్వము ప్రతిఫలిత మయినది. ఈ నిబంధనల ననుసరించి తీసికొనబడినచర్య చాలునా లేదా యనియు ఉపయోగింపబడిన ఉపకరణములు అనుగుణములా కా వాయనియు నిర్ణయించుటకు ఇంజనీరు సర్వాధికారిగా నుండునట. ఎక్కడ పెట్టెమురుగునల్లాలోనికి ఇంటికాలువ తెచ్చి వదలబడునో అక్కడంతయు ఆకాశవ వానములపు మట్టమునకు ఒక అడుగైనను ఎత్తుమీద నుండవలెనట. ప్రతి ఇంటి స్వంతదారు డును మురుగునీటి కట్టుకప్పు ఒక గోడయైనను బయటి వైపుకు నుండునట్లు కట్టవలెనట. ఇట్టి సలహాలు ఇంకను ఎన్నియో కలవు. ఇంజనీరునకు సర్వస్వాతంత్ర్య ముచ్చినయెడల కలుగు ఫలములు విదితిములు. అతనిజవాను స్వంతదారులకు గురువైపోగలడు. పైకనిన రెండవసలహాను అంగీకరించునెడల ఇండ్లన్నియు పడగొట్టి ఎత్తుమీదకట్టుకొనవలసినదే. మూడవసలహా సాధ్య మెన్నటికిని కాబాలదనుట ఈనగరజ్ఞానము కలవారెవ్వరకును దెలియకపోదు. ఇట్టి సలహాలు కార్యక్రమమున బెట్టదగినవి కావనియు ఇండ్ల స్వంతదారులకు దుర్భర మగు ననియు పట్టణపాలకులు ఉపసర్పమునకు దిరుగగొట్టుట చక్కగా నున్నది. అయిన ఇట్టి యువసంఘము నేల నియమింప వలయునా యనుటయే మాయనుచూసెను. స్థానిక కష్టసుఖముల నెరుంగని యిట్టి పండితవర్గుల ప్రతిభావిశేషము ప్రభుత్వోద్యోగ శాఖలను పీడించుట మాత్రమే గాక నగరపాలకుల నెత్తిన గూడ మోవరాని

కోయిబుత్తూరు గ్రామమును కళ్యాణమును గురించి
 యొకవిశేషమును వ్రాసిన యొకత్రగమును పరియొకచోట ప్రక
 ణించితిమి. నానభూతిపతి అను ప్రసిద్ధులు ఉద్దుగారి యాజ
 న్యమున ఆంధ్ర కర్ణాటక విద్యార్థులు భోజనమునకు కడ
 గండ్లు పడుట మావిశేషమును వ్రాసుకొని మనవారు ఉచిత
 మార్గమున సంగతులు తెలియజేయునక పోవుటలననేయి
 యుండవలయును. రుచులభేదము అన్ని భేదములలోను నెద్ద
 భేదము కావునను, అది భేదశోగ్య సమస్య కాధారభూతము
 కావునను, విశేషమున నుచో ననుసరించి అనకాపల్లియందు చేరి
 దర్శనానుభవము విన్నప మంత్రకానెడ నినియు విద్యార్థులకు
 తాత్కాలికముగా తదిదంధుల స్థానమున నుండు ప్రసిద్ధులు
 గారు స్వయముగా నాలోచించి తగిన సదుపాయము లొన
 రురుగాక యనియు విశ్వసించుచున్నాము.

బరోపామహా సంగ్రామము

భూమిద్దమున జర్జుల క్రౌర్యము : సముద్రస్వాతంత్ర్యము కోరుట

బర్లాండు కమ్యూను విచారణ: బిర్రెలు సాక్ష్యము

హాల్లింజి ప్రభువును దర్శించుట: బాప్టిస్టు సాక్ష్యము

(రైటర్స్ ఏజన్సీ)

బర్లాండు

బాప్టిస్టును సందర్శించుట.

అమెరికా విలేజువలో చెప్పిన సంగతులు

లండను మే 18.—బాప్టిస్టుగారి అమెరికా పత్రికా విలేజువలో లాకరు ద్వారా జర్జుల కోరుతున్న సమగ్రాధి పక్షమును గురించి ఇట్లు తెలియజేసిరి.—జర్జులు సముద్రము మీద ప్రతి వారిని స్వ స్వాతంత్ర్యము నుండవలయునని కోరుచు వారే భూమిమీదను తమకే తీర్చి దిద్దు రాజ్యముల నుండవలెనని చెప్పుదురు. భూమిమీద యుద్ధమునకు దిగునప్పుడు భర్జులు నీతి నుండుటకే మాదకు. అట్టిది నుండు ప్రాధికారము విడుచుమై ఏనో ప్రేరంగ నీతులు చెప్పినప్పుడు ప్రతివారిని అనుమానము కలుగక మానరు. జర్జుల నేనటు ఇతర దేశముల నాక్రమించుకొని ప్రజలను తిండితిప్పులతోడనే నీ మలల మార్చివేయవచ్చును. వారి యుద్ధకాలము వారి కష్టమును నిరోధించినందుల మాత్రము ఆక్షేపించెదరు.

జర్జుల విమోచనములు.

రెంటుమీద బాంబులను వేయుట.

లండను మే 20.—అంగ్ల అధికారులు తిట్లు తెలియ జేయుచున్నాడు.—నేటి ఉదయము రెంటుగంటలకు కేతువులు వాకా విమానములు రెంటుమండలపు మాన్యుటరమునకు వచ్చి బాంబులు వేసిరి. కేతువులని అధ్యయనముగా విమోచనములైనను వచ్చియుండును. వానెటు దీనిమీద 12 బాంబులను వేయుకొని కిటికీలుమార్చి ధ్వంసమైనవి. రెంటుకు అగ్నేయభాగమున 25 బాంబులను వేయగా, ఒక సోల్దరు చనిపోయెను. ఒక నాయకునికిని శ్రీకిరి దెబ్బలు తగిలినవి. ఆ స్త్రీకి కొద్ది పాటికొప్పును కలిగినది. కేతువులుతీరము మనక ఒక విమానమును కడగొట్టినది.

అంగ్ల రహస్యదేశముల మైత్రి.

నింజునందర్జులకు గే చెప్పిన సంగతులు.

లండను మే 19.—లండనుకు వచ్చిన నింజునందర్జులను గౌరవింపును నేటి సాయంత్రము వేస్తూ మండియించుకొక లండను జేసిరి. కేతువు ప్రభువు నర్ ఎడ్వర్డుగే; హ్యూసు, ఆకరలియ విలియము ఫీలిప్ మెయిరు, కిడింగు ప్రభువు మున్నగు ప్రముఖులు విందుకు దయచేసిరి. వర్జులకు చురుకైనదర్జులకు చేయవలెనని ప్రేరణలు పెల విచ్చిరి.—యుద్ధ సందర్భమున రహస్య బ్రతుకులు సమాన ప్రతిష్టయభావముతో చనివేయవచ్చును. యుద్ధమైకోలు లోకము నెప్పుడగు నప్పుడు కాలమును మాత్రే ఈ భావమే ఉభయముల మైత్రిని బలపరుచును. మా మండియెల్లకు ఎట్లు ఆలోచించి పనిచేసి కొంతమో, రహస్యవారి యొక్కయు తదితర మిత్ర మందలివారియొక్కయు నుంచి చెడ్డలను ఆప్టేయించి పని చేయవలసి యుండును.

ఆల్బర్టు పతకము.

లండను మే 20.—బాంబులు విడుదలయ్యెడిన ప్రదేశమునకు నిప్పునుంట్లొక గేజరు నీ ఎకో. నీవాజుగారు ఆల్బర్టు పతకము. ఇందు కేతుకే మెంటిటరగతి ఆల్బర్టు పతకము నిచ్చిరి.

హాల్లింజి ప్రభువు.

లండనులో ప్రవేశించుట.

బాంబాయి మే 21.—“మైన్స్ ఆఫ్ ఇండియా” పత్రికావిలేజువకు తుంటిములకముగా నిలువ తెలియజేయుచున్నాడు. హాల్లింజిప్రభువుగారి సోదరుడు బ్రెకాంటు హాల్లింజిగారను, బండరుగరహాక సుభాధికారియను వారిని సోదరప్రేమకర్త గలవీకొనిరి. కగరహాక సుభాధ్యక్షుడు, డిప్యూటీ డిప్టీ సెంటు, హాల్లింజి ప్రభువుగారి తర

పున స్వాగత ముచరించి. హాల్లింజి ప్రభువుగారివల్లయును, సోదరియను వారి గౌరవింది సత్కరించిరి. అత్రగారింటి వద్ద కొంతకాలముండి ఆరెండవ వారములోనే హాల్లింజిప్రభువు గారు తమ గృహము, (వెస్ట్ హార్డు) నకు బోయిరి ఇండియాలో చేసిన వారి చివరకృత్యము.

కెర్లియా దేశమునందలి దక్షిణభాగములో కలిగిన కలవరము నుండి హాల్లింజి ప్రభువుగారు వెర్లియా దొరతనము వారికి మిక్కిలి సహాయకారులైరి. జనపురములో రెసిడెంటుగా నిర్వహించుచున్న నర్ వెర్లి ఎమ్. వెర్లియాగారికి వెర్లియా సంగతులన్ని తెలుసుననియు, వెర్లియాయందలి దక్షిణభాగములో గలగు కలవరము నతడే అనచి వెర్లియా కలగజేయ గలదనియు ననేకమంది తలచిరి అప్పుడు హాల్లింజి ప్రభువు గారు వెంటనే వారిని ఢిల్లీకి పిలిపించి బ్రిగేడియరు జనరలు వద్దని నొసిరి వెర్లియాయందలి దక్షిణభాగములోని కలవరము నణచవలయునని చెప్పగా నతడును కిచ్చుకొని బేంద అబ్బును రేవులో దిగి వెర్లియాల ప్రాంగు చేసికొనుచు బయలుదేరిరి. అనేకమంది నైపులు ప్రాంగుచున్నార. కొలదికాలములో వారి సంచేశము నిర్వహించబడగలడు.

నిర్బంధనైపుక శాసనము.

ప్రభువులసభలో రెండవసారి యంగీకృత మగుట.

లండను మే 19.—ప్రభువుల సభలో నిర్బంధనైపుక నేనాశాసనము రెండవసారి యంగీకృతమైనది.

విర్రాండు

విర్రాండు విద్రోహము

లండను మే 19.—విర్రాండు గంధర్గశల సందర్శనమున విచారించుట కేర్పడిన కమ్యూటీకారు విచారణ ప్రారంభించిరారు. ఆసంఘము ఎవరు సాక్ష్యమిచ్చిన నర్ ఎం. నాథనుగా నిట్లు చెప్పిరి.—

మాన్యునెలాంభమునందు జర్జులు భూమిమీదను సముద్రముమీదను ఒకదెప్పుదీసి మే నెల రాకముననే జయించుచును తెలిసి విర్రాండు బాలంటీరులు వాగ్దానముచేసిన సాహాయ్యము చేయవలసి కోరిరట. విర్రాండునేలను జర్జుల కంపించుటకు వాగ్దానము చేసిరట. విర్రాండులో యుద్ధము యొక్క జయజయము తెలుసునని వారి యుద్ధేశములు.

వాధునగారు తమ సాక్ష్యములో నిసంగతులకూడ తెలిపి యుండిరి—నిర్బంధనైపుక శాసనము విర్రాండుకు కూడ వర్తింపజేయుచురనుభవము ఆరాజకౌర్యమునకు మరింతబలకరమయ్యెను. ఈ ప్రాంతానుమతం సాంఫిక ఉద్యమ పక్షమువారిలో బోలెడుమంది చేరిరి. నిద్రోహకత్తు చాలంటీరులు డబ్బులుగా మారుచేయవలసినందున. విర్రాండు బాలంటీరులు నేరలో చేరిన ఏమి ఇబ్బంది కలుగునోయని, అధికారులు వారికి యందు గుండు సానుగ్రి నుపాదులు దొరకడంద కాపునల చేసిరి విద్రోహమునకు మూడుకోలులు యందుగ ఆంగ్లవిశులుగు విర్రాండు దేశములకును జర్జులవారికి సంబంధ ముండిట్లు సరియైన ఆధారము లేకు. జర్జులు ముందుకునుసానుగ్రి సంపుకు రని అధికారులకు తెలిసి తిరిగి కట్టుదిట్టములనుచేసిరి. డబ్బునుకోలు ను విద్రోహములు ముట్టడించెదనని యందుగ తెలిసి వారియెత్తు సాగకుండ తిరిగి బంధువులు చేయబడినది. విద్రోహ సానుకులను పట్టుకొనుటకు నిశ్చయించబడినది. తుపాకిగుండు కురిసి నట్లు తిక్కిన విషయములను చర్చించిరి. వీరికను తమ సాక్ష్యమును ముగించలేదు నీరు తమ సాక్ష్యములో చాలభాగము నలుగురుమందర ఇక్కడ రహస్యముగ సభ్యులకు తెలిసి.

బిర్రెలు సాక్ష్యము.

లండను మే 19.—బిర్రెలుగారు నేను కమ్యూను వారి యెదుట సాక్ష్యమిచ్చిరి. వారు తమ సాక్ష్యమునందీ క్రింది ముఖ్యమైన సంగతులను తెలిపియుండిరి.—యూధారంధము నందు చాలమంది విర్రాండు వారి 8 కి

రెడ్డు గుండుగా రి ఖోర డిగిట్టలేదు. కార్జునుగారిని మంత్రిగర్హనందు సభ్యునిగ జేర్చుకొనవలసినవారి కిష్టము లేకపోయినది. రెడ్డుగుండు మంత్రిగర్హనందు చేసినయెడల వారి వాయకకర్తమును నిరాకరించి యుండును. జర్జులు సాహాయ్యము చేయుచును ఉరించుటకును విద్రోహము మరింత బలకరమైనమాట నానవచ్చు. యుద్ధమునకు చాలమందికి తల తిరిగిపోయి పిచ్చిపిచ్చియూహలు కలిగినవి. నేనూ చేరకుండ నప్పించుకొనినవారు సాను ఫి ను ప త్త ము లో దోహదము వాస్తవము నేడు సుభాధ్యక్షునితో జేకీభించుచున్నాను. విర్రాండులోని ద్రోహోద్యమము రెండు సంవత్సరములనుండి కలదు. సానుఫిలపక్షము వారి కేగో నలుగురు తిప్ప చాలమందితేరిన రెడ్డుగుండుగారు, వారి విషయమై ఏ విధమును జోక్యము కలుగజేసిగనకూడదని, డిల్లీకుగారు చెప్పినను నేను ఇతరుల మాటను విశలేశ.

కమ్యూను విర్రాండుకు వెళ్లనుండుట. విర్రాండు కమ్యూను సభ్యులు మంగళవారము విర్రాండుకు వెళ్లుదు.

ఆస్పిక్రు మంత్రి ఆస్పిక్రునుండి విర్రాండునుండి లండనుకు వచ్చిరి.

ప్రాను

ప్రాను బెల్లి ముయు రంగము.

ఆంగ్లేయుల ప్రకటన.

లండను మే 19.—జనరలు హేనుగా నిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. సోము నదికి ఆంకరుకును ఫిరంగుల యుద్ధము జరుగుచున్నది. విమోచుట్టుకు ఉత్తరపు చివరకు కొంత ప్రజేశము కేతువులు గతరాత్రిబెల్లిమొరి.మ్యూవిలకు దక్షిణమున బాంబుల యుద్ధము జరిగినది. వెయిలీ ప్రాంతమునందలి ఫిరంగి దళము మేము నిశ్చలముచేసితిమి. రాక్లియకోట్ట ఆగ్నేయ భాగమున జర్జుల లొక గండి చేర్చిరి. ఆనుగుయొక్కముఖము మన స్వాధీనములో నున్నది. వెళ్ళు ప్రాంతమునందు కాశాను సమీపమున మేముక గండి చేర్చితిమి. కేతువుల సామయలను ఫిరంగులతో కట్టుకునబడితిమి. సామెజు లూను హుల్లు సమీపమున ఫిరంగులు జోరుగ పంచేము చున్నవి. ఇవేమియు ఉత్తరమున నున్న కేతుప్రాంతములను మేము జయప్రదముగ ఫిరంగులతో బాదితిమి. పోటిమీద కేతువులు ఫిరంగులను వేసిరి. విమాన యుద్ధము జోరుగ జరుగు చున్నది. ఒకజర్జును విమానమును వారి నైపుకపంతుల వెనుకకు పడగొట్టితిమి.

ఒకవిలేజువకు చెప్పినసంగతులు

ఆంగ్లవిలేజువనందలి రైటువిలేజువ డిల్లు తెలియజేయుచున్నాడు.—విమోచుట్టుమీద మేము 860 గజములదూరము నుండుటలతోతిమి. మేమిదివరకు తెలిపిన 250 గ జములదూరము కాదు. గుట్ట చివరకు మన క్రొత్త నైపుక పంక్తి యున్నది. ఇక్కడ ఇంతవరకు జర్జులకు వుండిన ప్రాంతాఖ్య మింతటితో నశించినది. ప్రతి నిమిషము నన్ని వర్షముకుంపించుచుండుటచేతనే కేతువుల ఆసాయనీతి స్వక్రమముచున్నది. ఎట్లాగైగను పోయిన ప్రజేశమును బట్టుకొనలేనది వారు ప్రయత్నించుచుండు లేలుచున్నది.

కందకములలో చాలవరకు జర్జులను కప్పబడిపోయిరి. యుద్ధపురణగొంధుని నుండివారి అర్ధ వాదములు వివరముయండెను. కాని జర్జులు అగ్నివర్షము కురిపించుటకును వారికి సహాయముచేయుటకు ఏములేకపోయినది. లొంకమైదునైపులు బాంబులు వేసికొనుచు ముందుకు పోయి కేతువులను నన్నీలతోపాడిరి కేతువులనుండి లొంగి కొనిన ప్రదేశములందు ఫిరంగి దళిరి. కేతువులు నిశిరాత్రి వాటిన తరువాత కూడ అగ్నివర్షము కురిపించినను వారు లక్ష్యము చేయలేదు. కేతువులలో మగ్గియున్న నమకులకు నైపులు చనిపోయిరి. వారికి చాల నష్టము కలిగినది.

పరాసు ప్రకటనలు.

ప్రార్జును, మే 19 —వెర్లియందర్ జర్జులు తిరిగి జోరు చేసి తీవ్రముగ నెదిరించుచున్నాడు. ఆకలో అడవి, 304 వ కొండమీద జర్జులు వివరముగ నన్ని వర్షములు కురిపించి రెండు కొత్త దివిజనులతో విరుముకు మీద పడిరి. వారియెత్తు ఎంత మాత్రము సాగలేదు కాని, మాలో నాకుదక్షిణమును చిన్న కొండమును పట్టుకొనిరి అక్కడనుండి వారు ముందురావలయునని ప్రయత్నించిరికాని వెనుకకు నెట్టి తేయబడిరి. నిన్ను మేము పట్టుకొనిన కొటను వారు తిరిగి ఎట్టుకొనుటకు ముట్టడించి సప్తకు కూడ తిరిమివేసితిమి. పరాసువారు కేతువులని రెండు విమానములను పడగొట్టిరి. సుబురెట్టి నెంటు హాథరుగారు ఇంతవరకు పదివిమానములకు సడగొట్టిరి. ఆగ్నేయకు పడమర వాగమున ఒకవిమాఖ్యప్రదేశమును పట్టుకొనుటకు కందకమునుండి బయటకురాగా, వారినికడంపించవేసితిమి.

మరయుక కృతకము.

అనగోడ అడవి మార్గముల మధ్యనున్న మౌనదేశముల మీద శత్రువు లగ్ని వర్షణ కురిపించుటకై పద్మవద్ద ముగ్ధములైన. ఈజనులముఖములకు శత్రువులు చేసిన కృతకము వ్యర్థమైనది. మౌనదేశములో శత్రువులు విషవాహువులను కృత్యముగించి ముగ్ధులకు రావోయిరే కాని మౌనదేశములకు చేసి వారిని పాకముగొట్టినది. వాస్తవముగా నొకచోట ముగ్ధులకు రావలయునని చేసినయత్నములు సాగిరాలేదు.

జర్మను విమనములు

దక్షిణమున దెర్లకులమీద జర్మను విమనములు బాంబులు పేసినవి. దక్షిణమున దెర్లములో 5 గురును చనిపోయి. మొదటి పట్టణములో 27 గురును దెర్లములో 116 గురును దెర్లులు తగిలి నవి. దీనికి ప్రతికారముగ తరాను దెర్లుమును విమానములు దెర్ల శత్రు శిబిరముల మీదకు, ఘట్టెనగోని విమానవియము మీదను బాంబులను పేసినవి.

వెన్నెయ్యి యుద్ధము.

రమ్యువారు పట్టుకొనుట.

అందఱు మే 20:—పట్టుకొనుట కుం దిట్లు పోకటించ బడిన వెన్నెయ్యిలో రమ్యువారు అనుభవమును పట్టుకొని ఉరుముపరమునకు నడిచిపోయినట్లు వాస్తవముగా గ్రహించుట కష్టమగుచున్నది. అనుగ్రహించుట కష్టమగుచున్నది.

అయ్యుద్ధము

అందఱు మే 20:—రమ్యు ఇస్కాలికు అనుభవము ఇట్లుగా గ్రహించుచున్నది.— రిగాడర్ల విశాలరంగములయంద పుచ్చుకుంటున్న పుచ్చులను బురదవలన రంగరంగమంతయు నాణు గుమగుమముగ చీలిపోయినది. జర్మనులు నాణుగు ఖాగములకు వెళ్లి చూచి. కాని తృప్తిగా జరగదు లేకపోయినది. రమ్యువారు 17-వ పొలియెందును ఇచ్చు వైపునను ముందుకువచ్చుచున్నాను గాన కాదు మరొకత ముందుకువచ్చుటకు బృథులు తోక నాడివలసివచ్చును.

ఇట్లు

అస్మియా ఇబ్నీ రంగము

అందఱు మే 20:—ఇస్కాలికులందరి నీతిగతులను మాలముగ నున్నవని ఇట్టి ప్రజలు సంగోషముగ నున్నారు. ఇరువది శతాబ్దమున నులియచ్చుకొని అస్మియావారు కొంచెము జయించిరి. శత్రువులు వివేకముగ నగ్నివర్షణ కురిపించు చున్నను ఇబ్నీ ప్రైవటు ఉత్సాహము దిగ్విజయము నున్నది అస్మియావారు రుణసాధనములను యుద్ధ నిపుణులు చెప్పుచున్నారు. కొద్దిగా జయమునే పొందవలెనని ఇబ్నీవారి యాధిక్యము మిత్రులందరి యాధిక్యములను బంజుటవలెను.

అస్మియావారు బోయకు కారణము.

ఇండియా శేషముల ప్రతికారమును బట్టి తెలియజేయుచున్నాడు:— అసలు అస్మియావారు, బానులలో ముందుకు ప్రోవోదించి, ముట్టుకాలోదిండిరి. కాని గెలిపియలో రమ్యువారును, మేనదోషియలో మిత్రులందరివారును, విజృంభించి ముందుకు ప్రోవోదించి నచ్చేదిగల భయముచేత అస్మియావారు బట్టుకొని ఎత్తుకువెరిసి. మేనదోషియ రమ్యు రంగములలోని అస్మియావైనిశలను ఇబ్నీరంగమునకు పంపి వేసెరట. వారికి బంజుట బట్టి బల్లేయా జర్మను వైనిశలు యుద్ధము చేయుచున్నారు.

అల్పవ్యవస్థ రంగము.

అస్మియావారు యుద్ధము.

అందఱు మే 19:—అస్మియావారు మొదట వెట్టియ యుద్ధమునకు తమకే జనులముగించునని ఇబ్నీవారును నమ్మచున్నారు. కోరియరే ఇబ్నీవారు ప్రతికారము చేయుచున్నది:—శత్రువులు విష వైషభాగములతో ఎదిరించుచు వ్యర్థముగా నాకృతియించు కొనుటయున్నాడు. ఇట్టి యుద్ధము జలుగునక ఇబ్నీవారు తెలిసి యిదివఱకే నిద్రపడి యుండిరి.

సెనోనికా

లారిస్సా—సెనోనికా రైలువే.

అందఱు మే 20:—లారిస్సా సెనోనికా రైలువే అది వారమునాడు సాగిరంభమగును. ఇందువలన ఎథ్యెనకును వికోపాలోని రైలువేలను మొదటిసారి సంబంధ మేర్పడుచున్నది.

జనరలు మోహను.

క్రొత్త ఉద్యోగము.

అందఱు మే 18:—ఈజిప్టు పడమటి సరిహద్దు ప్రాంతమునున్న నేలకు జనరలు సర్ బైరను మోహనుగారు నానుకర్తవ్యము వహించిరి. సెనోనికాలోని అంగ్ల ప్రైవటులను తెప్పి నేటు జనరలు మిలనుగారు నానుకర్తవ్యము వహించెదరు.

స్వయంగా సేన.

వ్యవహారము సరియైనది.

అందఱు మే 18:—స్వయంగా సేన మేనదోషియకు తీసికొనిపోవు విషయ మైమిశ్రమందలికి నగ్గేనుకును వ్యవహారము కురిపించి ఈ సేనలు స్త్రీయగుమీద వెళ్లెను. నాశనమైన జర్మనుసలలోకావద్ద నాశనమైన జర్మను అంకూరిక పోవేమునండి తరానువారు తెప్పికారు.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధము.

అందఱు మే 20—తూర్పు ఆఫ్రికాలోని భారతీయ ప్రైవటులకు దక్షిణాఫ్రికాలోని సెనోనికా కలిసి పనిచేయుచున్నాడు. తెలూచీ సభ్యులనులకు కొంచెము బిల్డింగ్ గాగ రొడిగియును సాహాయ్యము చేయవలెను ననుకొనిరి గాని తెలూచీలు తమంతట తామేకత్తివుల పంజరైరి. ఇందుకు రొడిగియును తెలూచీలను అభివృద్ధిచేయుటకు తరమునకాగిసిరి.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టు రంగము.

అందఱు మే 19:—ఈజిప్టుకు అధికారు లిట్లు తెలియజేయుచున్నారు— నానుకు మీద అస్మియావారు న్యూజిలాండు ప్రైవటులపడగా, శత్రువులు వికోధించక తోక నాడించిపోయి. వారిని అంగ్లములు తమకొనిపోయిరి. కాని ఎండర్లెక్టుముగనున్నంతవ గనునవిరోధము కలిగినది. 86 బంబులను బోలెను మునుసానుగిరి, ఇంగ్లీషువారు పట్టుకొని బట్టికలిరమును ధ్వంసముచేసిరి.

జర్మని

జర్మనిలో తొడియిబ్బంది.

అంగ్లము జర్మనులకావ్యపాఠమును వికోధించినందువలన కలిగిన ఫలితమును గురించి జర్మనిలోని అమెరికా గాయవారి తెలియజేయుచున్నాడు. వారు తెలుపు కంగతులను బహింకము చేయుటలేదు. తొడికి చాల ఇబ్బందిగ నున్నదని తెలియజేయుచున్నది.

సముమరైను యుద్ధము

వ్యాపారవిరోధము.

అందఱు మే 19:—జర్మను విజేత వ్యవహారకార్యదర్శి అమెరికా ప్రతికారలేఖకు లొకడు దర్శించి మిత్రులందరివారు వ్యాపార నిరోధమును మునివేస్తేనే గాని మీరు సముమరైను యుద్ధమును మానరా యని ప్రక్షింపక వారిట్లు సమాధానము చెప్పిరి:— మేము సముమరైను యుద్ధమును మునివేసితిమి. కాని, ఎట్లును నట్లు చేయుచును శత్రువుల కభయపాస్త్ర మియ్యచాలము.

జర్మను స్త్రీయనుచు ముందులు.

కోమెన హేగను మే 19:—బాల్టిక్ సముద్రములో టూన్సిడోచేయబడిన రెండు జర్మను స్త్రీయరులలోని వారిని రక్షించిన స్వీడను స్త్రీయను ప్రధానాధికారి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— వారికి బోలెను కృపగలిగి ఇచ్చిరి. తమతమ బట్టలను కూడ తీసికొని చచ్చిరి. జర్మను ప్రస్తావన ప్రకారము నాని కొట్టుకొని పోవుచుండుటవలన ఆతనిని రమ్యువారుమేరైన ఎక్కించుకొని వెళ్లినది. స్త్రీయను కాగితములను రక్షించుటకై కెప్టెను కృత్యత్వించుచు నునిగిపోయెను. మరి రెండు జర్మనుస్త్రీయరులనుకూడ దాప్పిడోచేసిరట. వారియొక స్త్రీయను ముందుట.

17 లేదని ఓరు జర్మను స్త్రీయను (బ్రీటిషు) సముమరైను ముందుచేసిరి. పడవ పారిపోవుటకు యత్నించగ ఫిరంగిచేయుట తోడనే ఆగిపోయినది. పడవలలో వెళ్లుటకు వారికి బోలెను కృపగలిగి ఇచ్చబడినది.

16 వ మే మొదలు, 6 జర్మను స్త్రీయరులను బాల్టిక్ సముద్రములో ముంచి. బంజుటచేసిన కొన్ని స్త్రీయరులు అదృష్టవశాత్తూ వెనుకకు పోయినవి.

చాల బ్రిటిషు స్త్రీయరులు బాల్టిక్ సముద్రములో తిరుగుచున్నవని కోమెన హేగను విశేషముగా వార్తా గ్రహించుచున్నాడు.

టర్కీ

టర్కీ మిత్రములకు యుద్ధము

టర్కీవారి కోటను మట్టుకొనుట.

అందఱు మే 18:—అంగ్లము యుద్ధకార్యాలయమునాటిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు. సెనోనికాండి ఈజిప్టు శత్రువుల ముగ్ధులను గున్న ఎల్. ఆరియ అను ముఖ్య స్థానమును అంగ్లములు మట్టుకొనిరి. పట్టణమునకు వైస్రతి భాగమునందున్న కోటమీద యుద్ధపుటోడలు ఫిరంగులను పేసి కోటను ధ్వంసము చేసినవట. శత్రువుల శిబిరము మీద మన నౌకావిమానములు బాంబులను కేకత్తివుల విమానముల సెరించుటకు బోయక వెళ్లినవి. వెయ్యియండి గురముల ప్రైవటుల వెళ్లుచుండున నును బాంబులను పేసితిమి. యుద్ధ నౌకలను విమానములను నుగ్గీకముగ తిగివేర్చిరి.

అమెరికా

జర్మనుల శాంతి ప్రయత్నము

అందఱు మే 20:—ఎక్స్ప్రెజుకువెరి నామిగుటకు విశేషము డిట్లు ప్రాయముచున్నాడు. సుధిని గురించిన నూతనములైననుండి తెలియజేయుచున్న యుద్ధము. సుధి విషయమును జర్మనులు చర్చించుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. ఈ విషయమును వాస్తావతానములతో భయము తొక్కి వెట్టుటలేదు.

బ్రిటిషులొకరు.

ఇంగ్లండుకు కంపుమెనుట.

అందఱు మే 19:—బ్రిటిషు లొకరును పోలీసువారి కాటాగో అమెరికావారు ఇంగ్లండుకు కంపుచున్నారని దౌత్యశీమముల ప్రత్యేక న్యాయముల విశేషములు తెలియజేయుచున్నాడు. లొకరు ఇంగ్లండుకు బయలుదేరినాడు.

అస్మియా ఇబ్నీ ఇబ్బంది.

అందఱు మే 19—ఎట్లాగైన అమెరికాలో అక్కరెచ్చుకొనుటకు అస్మియావారు తంటాలు పడుచున్నాడు.

మెక్సికో

మెక్సికోకు ముందుసానుగ్గి

జర్మనుల కంపుట

అందఱు మే 19:—దెమలీయకు ప్రత్యేక న్యాయాధ్యక్షులచే డిట్లు ప్రాయముచున్నాడు:— జనరలు వెట్టియ సరిహద్దువాటి మెక్సికోలో నునుగిరి తక్షణమే జర్మనులను ముందుకునానుగిరి పట్టుకొనుటకు బట్టికలిరము. ఈ రంగులని పోలీసు కమ్యునలముగాను రాజ్యాంగ సభవాటికి తెలియజేసిరి.

చీనా

చీనావ్యవహారములు.

అందఱు మే 19:—చీనాస్థితియును వెయ్యదిగనున్నది. విజేతవ్యాంతులు ప్రయత్నము సాహాయ్యముచేయుచును తెలిసిరి. వారి సాహాయ్యము అసలుగా లేకపోయెను.

వ్యాంతులలో తగినంత సాహాయ్యలేకపోవుటచేతను తగినంత డబ్బుకేరే నోట్లను ముద్రించుటవలన సాహాయ్యలేకపోయెను. చీనావ్యాంతుల ప్రైవటుచేయుచును. కేపు వ్యాంతు, విజేతయులకు చెల్లించుటకు నానుట.

సోలండు

అలండు దీవులు.

వ్యాంతు మే 18:—యుద్ధమునకురకు అలండు దీవులను బలవంతము ముక్కించుటచేతను స్వీడనుకు తెలిసిరి.

యుద్ధాంశములను బలవంతము కద్దని ఫెర్రిచి వారును, అంగ్లములను చెప్పించుటకు రమ్యువారు విరోధి. దీని విషయమైన చిక్కులు తీసిని స్వీడనువారు సరకు ఎగుమతి చేయకుండవలెనని బ్రిటిషులకుయును వెంటనే తొంగించెదరు.

రాజా శివకాంత ఆచార్యులుగారు:— ఇండియా శత్రుల అందరి కోటలను గానుములు తగిలినవారిని వైద్యులాలకు తీసికొనిపోవు నిమిత్తము మిమెనుగించి రాజా శివకాంత ఆచార్యులుగారు రాజప్రతినిధి గారికి 6 కంబ్యులెక్టు మోటారు బండ్లను విరాళముగా పోగిరి.

ప్రతి పక్షానికూ పాఠశాల - విశాఖ కట్టణము.

Sir M. Visweswarayya, Dewan of Mysore, accompanied by Mr. P. Hiranyah, Private Secretary, left yesterday evening for Mysore en route for Ooty. The Dewan is expected to return on the 2nd or 3rd of next month to Bangalore.

THE GREAT WAR.

The Irish Enquiry: Mr. Birrel's Evidence.

AUSTRIAN OFFENSIVE IN THE ALPS: ITALIAN RALLY.

German Brutality on Land: Demand for Freedom on Seas.

LORD HARDINGE INTERVIEWED: EXTENSION OF PROVINCIAL AUTONOMY IN INDIA DESIRABLE.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

LORD HARDINGE INTERVIEWED.

Tribute to Princes and Peoples of India.
Extension of Provincial Autonomy Desirable.

LONDON, May 21.

In an interview with the London correspondent of the "New York Times" Lord Hardinge paid a warm tribute to the Princes and People of India and also to the attitude of the educated and political classes in suspending controversies in order not to embarrass Government and in not opposing drastic legislation when it was necessary. The sense of increased responsibility of the Indian members of the Legislative Council had been strikingly shown by their speeches. There had been vast political development in India in recent years and politicians whose ultimate aspiration was self-government had become more moderate and sensible in their demands as they came to realise the impossibility of India's standing alone. This improvement was unquestionably due to the Morley-Minto reforms. Lord Hardinge expressed the hope that it might be possible to make further concession in the way of provincial autonomy after the war.

Lord Hardinge.

President of Northbrook Society.

LONDON, May 21.

Lord Hardinge has accepted the presidency of the Northbrook Society for five years in succession to Lord Amihai.

Clocks in Britain.

Advanced by Two Hours.

LONDON, May 21.

Clocks including the great clock at Greenwich observatory which gives time to the whole country were advanced at two this morning. This time was fixed on the representations of railway companies as the fewest trains would then be running. The change is almost unanimously welcomed. The only note of opposition has been sounded by Northamptonshire farmers whose meeting yesterday recommended that the new system should be ignored in working on farms but not to the extent of defying railway time tables.

THE REVOLT IN IRELAND.

Disloyalists and Compulsion.

Late Under-Secretary's Evidence.

LONDON, May 21.

In the course of his evidence before the Irish Inquiry Commission Sir Mathew Nathan said that impetus was given to the disloyal movement by the fear that the Compulsion Bill applied to Ireland. This brought numbers of men into the Sinn Fein movement. He declared that the hostile volunteers in Dublin numbered about three thousand. The Irish Government considered it important that Irish Volunteers should not become a military organisation, and steps were taken to prevent them from securing arms and ammunition. There was no definite proof of any connection between Anti-British Irishmen and Germany until three days before the outbreak. Then a memorandum was found saying that the Germans contemplated combined offensive by land, sea, and air in order to secure victory before May and requesting Irish volunteers to be ready to render the promised assistance. The Government received advice that the Germans would attempt to land arms from submarines. Consequently the police and military were ordered to be on their guard.

Sir Mathew Nathan added that special precautions were taken owing to information that Dublin Castle was to be attacked. Drastic steps, including the arrest of the leaders, had been decided upon, and other matters were being discussed when shots rang out.

Sir Mathew Nathan was still giving evidence when the Commission adjourned. He declared that expanding bullets and a few German mortars had been discovered in Dublin. Sir Mathew Nathan gave a considerable amount of his evidence in private.

Mr. Birrel's Evidence.

The Growth of Sein Feinism.

LONDON, May 21.

Mr. Birrell appeared before the Commission to-day. He declared that Sir Mathew Nathan had covered the ground very comprehensively. He emphasised the most prejudicial effect of the Ulster movement. Many Irishmen at the outbreak of the war did not agree with Mr. Redmond's patriotic attitude. They disliked Sir Edward Carson's appointment to the Cabinet, and if Mr. Redmond had joined he would not have remained leader of the Irish Party. There was no doubt that German assistance was at the bottom of the rebellion. The war had turned many heads and upset the most prudent calculation. Mr. Birrell agreed with the President that the ranks of the Sinn Feiners were swelled by shirkers of military service. The more active was recruiting the greater was the increase in Sinn Feinism. He had realised for two years the existence of a dangerous movement in

Ireland. He did not think that his policy had been much influenced by others, although Mr. Redmond took the view that the Sinn Feiners were negligible and Mr. Dillon was strongly in favour of non intervention. The Commission adjourned.

Commission to Visit Ireland.

The Irish Commission goes to Ireland on Tuesday.

Mr. Asquith Returns

LONDON, May 21st.—Mr. Asquith has returned to London.

Mr. Balfour on German Extremism.

LONDON, May 21.

Mr. Balfour in an interview with an American journalist on the freedom of the seas advocated by the Germans said:—The most simple-minded must feel suspicious when they find these missionaries of maritime freedom are the same persons who preach and practice upon land extremist doctrines of military absolutism. Germany objects to economic pressure when it is exercised by the fleet, though she sees no limit to the brutal completeness with which economic pressure may be imposed by the Army.

Allied Air Supremacy.

LONDON, May 21.

Mr. Tennant in an air debate in the House of Commons said:—We had in a very large measure the supremacy of the air, and in the great majority of combats in the air we were winners. We did infinitely more reconnaissance work and spotting of artillery than the Germans had ever done, and had two types of machines faster than anything possessed by the Germans, and two other types as fast as their fastest.

Lord Hugh Cecil said that the Royal Flying Corps was the most efficient in the world.

Mr. Bonar Law said that there never was a time in this war when the Germans had a machine which was better than our best.

Britain and Russia.

Sir E. Grey on Unity in Peace.

LONDON, May 21.

A banquet was given this evening at the Mansion House in honour of the members of the Russian Duma at present in London. Lord Kitchener, Sir Edward Grey, Mr. Hughes, the Hon. William Philip Schreiner, Lord Reading and many other distinguished personages were present. Proposing the toast of the guests Sir Edward Grey said that the common effort would unite us as closely in conditions of peace as to-day it did in war. We should take it as a matter of course that the special interests of Russia as of other Allies should be considered and satisfied as closely as our own.

Air Raid on Kent.

LONDON, May 21.

It is officially announced that at least three sea-planes raided the east coast of Kent at two this morning. A dozen explosive bombs were dropped on the Isle of Thanet, but only a few windows were broken. Twenty-five bombs were dropped in south-east Kent. A soldier was killed and a seaman and a woman injured. The damage done was insignificant. One of the raiders was brought down by a naval patrol off the Belgian Coast.

The Compulsion Bill.

Lords Pass Second Reading.

LONDON, May 21.

The House of Lords have passed the second reading of the Compulsion Bill.

General Mahon's New Command.

LONDON, May 21.

The War Office announces that General Sir Bryan Mahon has assumed command on the western frontier of Egypt, and Lieut.-General Milne is now commanding the British at Salonika.

Award of Albert Medal.

To Major C. L. Newall.

LONDON, May 20.

The "Gazette" announces that the Albert Medal of the first class has been conferred upon Major C. L. Newall, 2nd Gurkhas, for extinguishing a fire in a large bomb store.

A Cotton Conference.

LONDON, May 21.

A Conference of representatives of cotton employers and employees was held at Manchester yesterday and adjourned till next week.

War risk rates of East via Suez canal have been reduced to about eighty shillings percent and Western rates also show a declining tendency.

TELEGRAMS.

France.

Our Gain on Vimy Ridge. Lancashire's Splendid Work.

LONDON, May 21.

Reuter's representative at headquarters says:—Our gain on the Vimy Ridge was 360 yards, not 250 as mentioned in the communique on May 17th. The new line is on the crest of the ridge and destroys the dominance hitherto enjoyed by the Germans at this point. It drives a small salient into the enemy position. The discomfiture of the Germans has since been expressed by furious bursts of shelling and attempts to harass us by every means. This indicates that the enemy will make a desperate effort to recover lost ground.

Tunnelling toward enemy craters had been in progress for some time through heavy chalk, and when the mines were exploded, a storming party of the North Lancashires soon followed by the Lancashire Fusiliers, charged and seized the new craters, one of which was sixty feet wide and thirty deep. Many Germans were buried in dugouts, and their cries could be heard amid the tumult and noise, but severe German fire in the support trenches prevented their rescue. The Lancashire lads, scattering bombs and plying bayonets in the smoking chasms consolidated the position within an hour, under a rain of trench-mortar bombs and grenades which continued after midnight. So strenuous was the work of the labour parties that by daylight the whole new front had been linked up with the trenches and communications cut to the old line. "Conspicuous coolness" and "exemplary initiative" were phrases officially applied to the work of the Lancashires.

Two subalterns were killed in the early assault and non-commissioned officers carried on without hesitation. The bodies of the enemy, whose casualties were heavy, have been identified as Schleswig Holsteiners, some of the best troops still left to Germany.

Violent German Offensive.

New Effort Against Avocourt.

LONDON, May 21.

PARIS.—Furious German attacks have been renewed at Verdun. This afternoon's communique reports that at dusk the enemy carried out an extremely violent offensive with two fresh divisions against Avocourt Wood and Hill 304. It completely failed except that the Germans carried a small work southward of Morthomme. Then the Germans tried to extend their progress here, but were entirely repulsed. A further German attempt to retake the fort we captured yesterday was completely defeated. The French felled two aeroplanes, Sub-Lieutenant Navarre getting his tenth. The Germans, who attempted to take a small salient in West Argonne were hurled back to their trenches.

Violent Bombardment West of Meuse.

Enemy Attempt to Cross Yser Canal.

LONDON, May 21.

PARIS.—A communique says there was no action at Verdun except violent bombardment west of the Meuse of our positions between Avocourt Wood and Morthomme. An attempt by the enemy to cross the Yser Canal between Steenstraete and Hetsas failed in the face of infantry and artillery fire. Enemy in Champagne discharged great clouds of gas against our front near Sommepey, but a curtain of fire nipped in the bud the attack which had been prepared. A German attempt to rush a small post in Vosges failed.

Enemy Air Attacks and Allies Reprisals.

German aeroplanes last night dropped bombs on Dunkirk and Bergues, killing one and wounding twenty-seven at Dunkirk and killing five and wounding eleven at Bergues. French and Belgian squadrons promptly got their revenge by bombing enemy camps and the aviation centre in Ghisteilles.

The Paris Communique.

LONDON, May 21.

The Paris communique says:—On the left of the Meuse after a bombardment of extreme violence the Germans in the afternoon attacked on a wide front in the whole of Morthomme region. Enemy east of Morthomme momentarily penetrated our first lines but a sharp counter-attack drove them back with heavy loss. Germans on the western and northern slopes of Morthomme after a series of fruitless assaults which our artillery and infantry fire rendered murderous succeeded at the close of day in occupying some elements of an advanced trench. Enemy contingents who pushed to our second line were caught by a fierce artillery fire and retired in disorder abandoning numerous dead. There was great artillery activity in Avocourt and Hill 304 region. There was an intermittent bombardment on the right of the Meuse and in Woevre. Our artillery north-west of Roye shelled enemy supply depots causing several fires. Two strong German reconnaissances north of Soissons were dispersed by our fire. A surprise attack in Champagne enabled us to penetrate enemy lines north west of Ville Sur Fourbe and clear the German trench, the occupants of which were all killed or captured. A German aeroplane was shelled and brought down in the Verdun region.

Fierce Fighting at Verdun.

LONDON, May 21.

PARIS.—Fierce fighting continues at Verdun. This afternoon's communique states that Germans during night time renewed their attacks on Morthomme. All attempts on the East side were completely defeated, but Germans succeeded in occupying one first line trench on the Western slopes. Artillery fighting has been very lively at Vaux fort.

A Coup-De Main.

A German Coup-de-main in Lorraine penetrated the trench but the enemy was driven out leaving dead and wounded.

Extensive Conflagration.

French bombing air squadron attacked military establishments at Thionville, Etain and Spincourt and also bivouacs at Azennes and Damvillers. Bombardment of a big German railway depot at Lumecaused the precipitate departure of trains and extensive conflagration in station buildings. An air battle between four French machines and three Fokkers resulted in felling of Fokkers. Another Fokker was forced down behind its own lines and destroyed by French batteries.

TELEGRAMS.

The Loos Attack in September.
Official Account.

ALLAHABAD, May 21.
LONDON, May 20th.—The first full official account to be published of the Loos attack in September shows that 100,000 British were engaged and attacked six hours before the French order to use gas was issued. The latter chose the most suitable time of the day. The wind carried the gas along our lines and delayed the advance of the second division and put many men out of action. The wire here was mostly cut, but the trenches were little damaged and were strongly manned. The attackers immediately came under heavy fire. The Highlanders beyond Hill 70 were brought up by uncut wire. But for this the whole division might have crossed the Lens-La Bassée road.— ("Pioneer.")

Mining and Artillery.
Considerable Activity on British Front.

LONDON, May 21.
A communique from General Sir Douglas Haig reports some artillery activity between the Somme and Ancre. The enemy in the Arras sector last night captured a small post on a crater at the north end of the Vimy Ridge. There was some grenade fighting south of Neuville. Our guns today silenced enemy artillery in the Wailly sector. The Germans exploded a mine south-east of Roelincourt. We held the near lip of the crater. We fired a mine near Calonne in the Lens sector, and effectively bombarded enemy positions. There has been considerable artillery activity near Souchez, Loos, and Hulluch. We successfully bombarded last night enemy positions north of Ypres. The enemy today shelled Potijze. There has been considerable activity in the air. A hostile machine was driven down behind the German lines.

The British Communique.

LONDON, May 21.
The British communique says:—After heavy bombardment the enemy last night raided our line south west of Loos and entered the front trench but was immediately ejected. The enemy also attempted to rush a post northwest of Wislet but was driven back. The Loyal North Lancashires recaptured a crater on Vimy Ridge which the enemy captured on the 18th instant. There was considerable artillery activity to-day at various points on our front principally in Souchez region and northeast of Fauquissart. We exploded a mine to-day in Hulluch sector and occupied the crater. There was much successful aerial work in favourable weather yesterday. Thirteen combats took place in air and two enemy machines were brought down behind the German lines.

PARIS.—Last night's communique said left of Meuse artillery duel continued very violently around Avocourt wood hill 304, and Morthomme. Enemy did not attempt to attack. There was moderate artillery activity on the right of the Meuse and in Woivre. Quiet prevailed elsewhere except in Champagne and Vosges where French artillery was very active. The French aeroplanes made numerous raids on Thursday night bombing the aerodrome at Morlange. Stations at Metz, Sablon, Arraville, Briouilles, Stenay, Sedan and Etain and bivouacs at Monfaucon and Azannes.

Russia.

Fighting in Riga.
Unfavourable Position of Germans.

ALLAHABAD, May 21.
LONDON, May 20th.—The "Russki Invalid" says that fighting in the vicinity of Riga on a wide front is impossible. Dangerous manœuvres cut up the front into four sectors near Smuck, Lake Dabitz, Mitau and Ikskull. The Germans have moved unsuccessfully in all four. Now that the Russians are advancing in the Swetien sector and in the direction of Iluxt the Germans will be unfavourably placed should the advance developed and would be compelled to retreat.— ("Pioneer")

Persia.

The Russians in Persia.
A Town Occupied.

LONDON, May 21.
A Petrograd communique says fighting which took place was uneventful except in Persia, where the Russians occupied the town of Sakkyz and then advanced to the village of Ban, south of Lake Urumia.

Greece.

Salonica's Wrecked Zeppelin.

LAHORE, May 21.
LONDON, May 21.—The French have brought the ruins of the Zeppelin from the marshes and are re-assembling them for exhibition purposes outside Salonika's White Tower.— ("Civil and Military Gazette" cables.)

Transport of Serbian Army.
A Satisfactory Settlement.

LONDON, May 21.
Reuter understands that the Allies and Greece have satisfactorily settled the question of the transport of the Serbian Army, which will proceed by sea.

Opening of Larissa-Salonika Railway.

LONDON, May 20th.—The Larissa-Salonika Railway opens on Sunday, and Athens will for the first time be connected with the European Railway system.

Italy.

Austro-Italian Fight.

LONDON, May 21.
A cheerful view of the situation on the Italian front is taken in Rome. It is stated that the small successes of

the Austrians have cost them twenty thousand casualties. The spirit of the Italians is splendid in the face of the tremendous artillery fire. Experts say the Austrians are being exhausted by the blow, the effects of which will shortly be seen to be of advantage to the Italians and the Allies.

Reason for Austria's Present Activity.

LONDON, May 20th.—The "Italia Nazionale's" Berne correspondent says:—The Austrian offensive arranged for June has been expedited owing to the fear of offensives by Russia in Galicia and by the Allies in Macedonia. It is stated that almost all the Austrians on the Macedonian and Russian front have been sent to Italy: Turks, Bulgars and Germans being substituted.

LONDON, May 21.

ROME.—The Communique says: Enemy attacks between Adige and Terraguolo Valley were repulsed. Then enemy resumed violent bombardment on Northern slope of Pasibio using tear shells. Enemy offensive between Terraguolo and Upper Astico was valiently sustained by Italians and attacks on Asago Plateau although prepared for and supported by fierce bombardment were shattered by firm resistance.

The Italian Communique.

A Great Austrian aerial raid on Venetian plain did little damage. There were a few casualties at Citadale Moraro.

Italians Retire from Bombarded Positions.

LONDON, May 21.

ROME.—A communique says in the Adamello zone the Italians have occupied crests near Sarca, capturing thirty prisoners and much material.

The Italians evacuated the position of Zugagatonta between the Adige and Terraguolo valley after three days' intense bombardment. The enemy suffered very heavy losses. The enemy continued the bombardment with batteries of every calibre against the Italian line from Montemaggio to Saggiolaspio. This line was evacuated to avoid useless losses. The Italians retired to positions in the rear where they are being reinforced. The Austrians violently bombarded and attacked at various points in Valsugana but were everywhere repulsed. Italian artillery was generally active on the entire front.

The "Tribuna" says that the Austrians brought twelve divisions from Serbia and Russia to participate in the offensive, replacing them by third rate troops, while additional munitions were received from Germany. It appears that the offensive was necessary for political reasons, to appease the restlessness of the Austrian people and forestall the Italian offensive. The "Tribuna" assures its readers that the Italians command the position, and tells them that they can view the situation with perfect equanimity.

EGYPT.

Brilliant British Attack.
Turkish Fort and Camp Bombarded.

LONDON, May 21.

The War Office announces a brilliant British attack on the important post of El Arish on the enemy's communications from Syria to Egypt. Warships bombarded a fort south-westward of the town, and it is believed reduced it. Seaplanes effectively bombarded the enemy's camp and aeroplanes followed to engage enemy aircraft. Three bombs were dropped among a thousand marching Turks. All the warships and aircraft returned safely.

The Recent Fighting in Sinai.
Further Particulars.

ALLAHABAD, May 21.

The "Pioneer's" Cairo correspondent sends further details of the recent fighting in Katia in the Sinai Peninsula:—An attack was made by about 2,500 men, who included a battalion of Austro-Germans with four mountain guns. Katia was held by only two squadrons of the Worcester Yeomanry, the major portion of the mounted brigade under General Wiggin having been sent to carry out a raid on one of the enemy's camps at Mazeibra. The raid was successful, and the camp was destroyed. Hearing firing from the direction of Katia, General Wiggin hurried northward and from Hamisah sent forward a squadron of the Worcester Yeomanry under Colonel Coventry to the relief of the village, whilst he operated to the south with two squadrons of the Warwick Yeomanry and Colonel York operated to the north with the Gloucester Hussars. The two latter operations were at first successful, the enemy being driven back two miles, but he was too numerous for us to maintain our position, and both General Wiggin and Colonel York were forced to withdraw westwards again. Meanwhile Colonel Coventry was not able to withdraw the two squadrons of Warwicks who were in Katia and most of whose horses had been destroyed by enemy guns. These squadrons suffered heavy losses. Communiques are silent as to their fate, but there is every reason to believe that those who survived have been taken prisoners by the Turkish forces. The Turks bivouacked for the night at Katia, but the next morning our aeroplanes went out and bombed them to such good purpose that, after suffering very heavy casualties, they were forced to retire on Bir-el-Abd. Eight machines took part in the attack and dropped 71 bombs in addition to using their machine guns most effectively. A similar attack was made on the morning of the 25th on the enemy camp at Hed Bayud due south of El Arish road. The camp was completely destroyed. We have now cleared Katia district and have regained our former positions, the enemy being concentrated at Bir-el-Abd, where he still has about 1,000 men. The recent unusual rainfall in Sinai undoubtedly facilitated the enemy's task of bringing 3,000 men right across the desert.

Sweden.

The Aland Islands.
Allies' Guarantee.

LONDON, May 21.

PARIS.—It is announced that the Allies have guaranteed that the Aland Islands will not remain fortified after the war.

Effect of Allies' Promise.

The "Daily Telegraph" states that the British-French proposals, in which Russia acquiesced that the fortifications of the Aland islands should be dismantled after the war have allayed apprehension in Sweden. One of the immediate results will be the removal of restrictions on export trade in Swedish pulp.

Austria.

Austria's Financial Straits.
Desperate Efforts to Obtain Loans.

LONDON, May 21.

Austria's financial atraits are revealed by intercepted messages received by Reuter from an official source. They show the desperate efforts of Austria to obtain loans in the United States. She has even been reduced to offering transfer fees on real estate as security.

Apparently she has hypothecated taxes in order to secure the loan of even three millions sterling. A significant reference is made to the unsuitability of transferring money to Berlin.

Africa.

Comarderie of Indian and South African Troops.

LONDON, May 21.

The camaraderie between South African and Indian troops in East Africa is shown by a recent incident. The Rhodesians and Baluchis were co-operating in the most friendly manner in covering the movements of other troops. As the Baluchis were hard pressed, the Rhodesians offered to help, but the Baluchis themselves dealt with the situation most successfully. Subsequently the Baluchis sent a letter to the Rhodesians expressing their heartiest thanks and adding:—"We hope that in future we shall all remain side by side, and we pray to our Heavenly Father for the victory of our Government. By God's grace it may come soon."

Germany.

Peace Hints from Berlin.

ALLAHABAD, May 21.

LONDON, May 20th.—The Exchange's Washington correspondent says:—Peace hints continue to arrive from Berlin, the Censors apparently passing anything bearing on Germany's readiness for the discussion of peace terms.

Effect of British Blockade.
German Food Problem very Serious.

ALLAHABAD, May 21.

LONDON, May 20th.—The American Consuls in Germany have been reporting on the effect of the British blockade. The reports are secret, but they are understood to show that the food problem is very serious.

Rescuer's Story of Ample Warning.

LONDON, May 21.

COPENHAGEN.—The Chief Officer of the Swedish steamer which saved the crews of two of the German steamers torpedoed in the Baltic says that the Germans told him they had ample warning and were even allowed to take their best clothes. The German captain was taken on board the Russian submarine because he was nearly drowned while boarding the sinking vessel to get the ship papers. It is believed that two more German steamers have been torpedoed.

Another German Steamer Sunk.

COPENHAGEN.—A German steamer was torpedoed on the 17th inst. by a British submarine. It failed to escape, but was stopped by a shot. The crew had ample time in which to escape.

German Steamers Sunk.

LONDON, May 20th.—It is known that five, and it is believed six, German steamers have been sunk in the Baltic since the 16th May. Insurance has become exorbitant, and some steamers which had started have hurriedly put back.

British Steamers Operating.

A Copenhagen correspondent of the Exchange Company says that numerous British steamers are operating in the Baltic.— ("C. and M. Gazette.")

Submarine Warfare and Blockade.
German Minister's Statement.

LAHORE, May 21.

LONDON, May 20th.—The German Foreign Secretary in an interview with an American journalist replied to the question whether the abandonment of submarining was contingent on the abandonment of the Allies' blockade:—We have given it up. We cannot be expected to give our enemies a written guarantee of permanent unlimited security.— ("Civil and Military Gazette" cables.)

United States.

German Munitions for Mexico.
Discovery in New York.

LAHORE, May 21.

LONDON, May 20th.—The New York correspondent of the "Daily News" says:—It is understood that the Commissioner of Police has given the Committee of the State Legislature the details of a German project to ship munitions to Mexico the moment General Pershing crossed the frontier.

Tribitsch Lincoln Extradited.

LAHORE, May 21.

LONDON, May 20th.—The "Daily News" New York correspondent says that Tribitsch Lincoln has sailed for England in custody.

P. and O. steamer "Caledonia" with outward mails of the 12th instant, passed the Suez canal at 1 P. M. on Sunday the 21st instant.

P. and O. steamer "Kashmir" with homeward mails of the 16th instant arrived at Aden at 3 P. M. on Sunday the 21st instant.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 21.
The following telegram dated the 18th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

(On the British front considerable artillery and trench-mortar action are reported. Fighting continues among the craters of mines blown up on the Vimy Ridge. The Seaforth Highlanders raided the German trenches. Twenty seven air flights took place, and much successful artillery and photographic work was accomplished by aircraft. There was great artillery activity on both sides round Verdun in the regions of Avocourt, Hill 304, Douaumont, and Vaux. The French displayed great aerial activity, dropping heavy bombs on Metz and other stations and on aircraft sheds and cantonments. The Austrians launched five violent attacks in the Adige valley, five miles south of Rovereto, but were driven back with enormous losses.

Further east in the direction of the Upper Adige the violent concentrated fire by the guns of the enemy caused the Italians to abandon some advanced positions. The Austrians repeated attacks in the Asiago section were repulsed.

The Russians repulsed attempts at an offensive south and west of Dvinsk and in Bukovina and have advanced west of Olyka.

SIMLA, May 21.

The following telegram dated the 19th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Both the French and the Germans have been active round Verdun. The French after a sanguinary fight, seized a strongly organised fort on the north-east slope of Hill 304. The Germans made several attempts to capture a redoubt in Avocourt Wood, but all were repulsed with heavy losses. A further strong attack on the positions at Avocourt Wood and Hill 304 was also repulsed.

The French aeroplanes bombed munition depots, also stations at Sedan and Metz. The Germans, after a strong bombardment, captured the crater held by the British on the Vimy Ridge.

The Italians have rallied against the Austrians' offensive. There has been severe fighting at the Ridge of Zugnotorta, south of Rovereto. Five violent attacks were repulsed with bloody losses. The attack on Monte Pari in Pedro Valley was also repulsed.

The Italians by a brilliant counter-attack captured part of a lost trench in the Montalcione sector.

There were encounters between Russian and Turkish advanced guards in the direction of Diarbekir.

The Revolt in Ireland.

Sir M. Nathan, giving evidence before the Irish Commission of enquiry, said:—Early in March it was stated that a notification had been received from Germany of the German intention to strike a fatal blow on land, sea, and air, so as to secure victory before May. The Irish Volunteers were required to be ready to lend their promised assistance, Germany having promised them to land troops in Ireland, as it was in Ireland that the battle would be won.

Private Firms Executing Government Orders.
Position of Employees Desiring to Volunteer for Service.

SIMLA, May 21.

The following communique has been issued:—It has come to the notice of the Government of India that among the employees of private firms engaged in the production of Government orders there exists a highly laudable desire to volunteer for active service, and the patriotic spirit prompting this desire is highly appreciated by the Government. The importance of the rapid and adequate supply of every description of stores to meet the very heavy expenditure cannot, however, be exaggerated and, in view of the assistance to the State which so many private firms are giving, and will be asked to give in all probability for a considerable time to an increasing extent, the employees need have no misgivings as to whether by continuing at their posts they are at present in a position to render the maximum possible assistance to the Empire. Limitation in the supply of any store required for the prosecution of the war due to the absence or insufficiency of employees who have knowledge of the various manufactures or productions in which their firms are concerned, would, in the opinion of the Government, be an evil far outweighing the advantages to be gained by the presence of a comparatively few of such employees in the field.

An Illustrated Cheap War Paper.

SIMLA, May 22.

A very interesting illustrated paper published in England in Persian, Arabic and Hindustani has been brought out recently with the idea of placing His Majesty's Mohammedan subjects in particular in possession of information relating to the war. In this country copies will shortly be on sale at Whesler's railway bookstalls at the price of two pence only. It has been suggested that Europeans would be glad to know of the existence of the paper in order to let their servants see it. Ignorance of the facts of the war among household servants has often been noticed.

Destruction of Stray Dogs in Bombay.

Bombay Protest Strike Continues.

BOMBAY, May 21.

The strike organised by the Hindu and Jain shopkeepers of some of the wholesale cloth markets as a protest against the Municipal action in destroying stray dogs still continues without causing any inconvenience to the general public. To-day the shops in Julji Jetha and the Lakshmidas market remain closed, at Mangaldas market is open. The share market which remains open for about an hour usually on Saturday's also remain closed as the majority of the brokers are Hindus.

Scope of Enquiry Commission's Investigations
Government of India Resolution.

The following resolution has been issued:—

The Government of India as announced by Sir William Clark when speaking on Sir Ibrahim Rahimtoola's resolution in the Legislative Council on the 21st March 1916, have decided that the time has come when the question of the expansion and development of Indian manufacturers and industries should be taken up in a more comprehensive manner than has hitherto been attempted. India possesses two notably successful manufacturing industries in the two great textile industries of cotton and jute, and there are others which have also reached some degree of importance, but it remains none the less true that she is still in the main a producer of raw materials. The Government of India have strong hopes, however, that it may prove possible to place the industries of this country on a much firmer and more extended basis than at present, and they consider that no means should be left untried, which hold out a reasonable hope of effecting this end. They are aware of the eager desire of a large number of the people of India for the industrial development of their country and with this desire the Government of India fully associate themselves. The efforts of the Government in the past towards this end have disclosed the

Existence of Numerous Difficulties.

Indian capital is timid and unenterprising, skilled labour is lacking and there is a want of practical information regarding the commercial potentialities of India's raw products. All these difficulties require full examination by men of technical experience and high business standing. The Government of India have, therefore, decided, to appoint a commission, some of whose members will be acquainted with Indian conditions, some with industrial progress in other countries, where similar objects have been pursued, and others with industrial problems generally and their business scale in particular. The Government of India are well aware that there are special difficulties in the way of such an enquiry during the war time, but after full consideration it has been decided to appoint the commission at once in order that when after the close of the war the financial position is once more established on a normal basis the Government may be able without further delay to take such action as may seem suitable after considering the Commission's recommendations.

In framing

THE TERMS OF REFERENCE.

It had been found necessary to exclude two matters from the scope of the Commission's labours. In the first place any consideration of the present fiscal policy of the Government of India has been excluded from its enquiries. When introducing the financial statement in the Legislative Council the Hon'ble the Finance Member, it will be remembered, stated in connection with the question of the cotton duties that the general fiscal relationship which exists between the various parts of the Empire and other countries must in the opinion of His Majesty's Government be reconsidered after the war, and that in the meantime they wish to postpone any action that would tend to raise such questions. The same considerations apply with even greater force to any proposals involving the imposition of duties for the specific purpose of protecting Indian Industries, a policy which would very directly affect the relations of India with the outside world. In the next place it is not proposed that the commission should re-examine those aspects of technical and industrial education which have recently been dealt with by the Committees working in England and India whose report are at present under the consideration of the Government of India.

Subject to the above qualifications the commission will be instructed to examine and report upon the possibilities of

Industrial Development

in India and to submit its recommendations with special reference to the following questions:—(a) Whether new openings for the profitable employment of Indian capital in commerce and industry can be indicated, (b) whether, and, if so, in what manner the Government can usefully give direct encouragement to industrial development (1) by rendering technical advice more freely available, (2) by the demonstration of the practical possibility on a commercial scale of particular industries, (3) by affording directly or indirectly financial assistance to industrial enterprises, or (4) by any other means which are not incompatible with the existing fiscal policy of the Government of India. The Government of India trust that the Commission will find it possible to place their report in the hands of the Government of India within 12 months from the date of its assembling in India.

The Commission will consist of the following gentlemen:—

President—Sir T. H. Holland. Members Mr. A. Chatterton, Sir Fazulbhoj Currimbhoy Ibrahim, Mr. E. Hopkins, Mr. C. E. Low, I.C.S., Pandit Madan Mohan Malaviya Sir R.N. Mukherjee, the Right Hon'ble Sir Justice Plunkett, Mr. F. H. Stewart and Sir D. J. Tata. The Secretary will be appointed later.

Calcutta.

A European Lady in Unconscious State.

CALCUTTA, May 22.

On Sunday morning the manager of the Local Bank reported to the Lall Bazaar Police headquarters that a lady was lying unconscious on the Maidan to the west of Red Road. An ambulance was immediately sent to the spot and the lady was removed, while still in unconscious state, to the Medical College Hospital. Up to late last night she was still in the same state and her identity had not been established. It is believed that she is suffering from the effects of some narcotic poison. She appears to be a European or fair complexioned Anglo-Indian respectfully dressed.

Bombay.

A Bill to Amend Bombay Municipal Act.

BOMBAY, May 21.

A Bill further to amend the City of Bombay Municipal Act 1888, together with the statement of objects and reasons has been published. One of the new clauses enables the Municipal Commissioner to be nominated to the Legislative Council by removing the bar imposed in the

old Act. Another clause removes the bar against the appointment of the executive health officer of the Corporation and his assistant under the old act as professor of public health as it is proposed to provide a course of instruction in public health and hygiene to medical graduates who wish to obtain such diplomas. The new Bill provided for more stringent building bye-laws with special reference to sanitation, Municipal control over milk and butter trade and sortage of methylated spirit, and pressed cotton bales. One clause of the new Bill which has been subject of much criticism is one relating to conferring not Municipal Commissioner the same right to be present at meeting of the schools committee as he has at present under the act in respect to meetings of the Standing Committee. In this connection it will be remembered that some time ago the Bombay Government addressed a letter to the Corporation forwarding the proposal embodied in the Bill. The letter was referred to the Schools Committee for report and it was on this report that a discussion took place in the Corporation with the result that the Government's proposal was defeated by a substantial majority.

The "Bombay Chronicle" characterises this innovation as amazing disregard on the part of the Government of the deliberate views of accredited representatives of the people constituting a serious blow to the development of local self-Government.

Burma.

Anglo-Indian Force.
Recruiting in Burma.

RANGOON, May 21.

In connection with the scheme for the enlistment of Anglo-Indians into the British Army during the war, a well attended meeting was held to-day at the Hon'ble Mr. J. E. Dubern's residence, when it was proposed to hold a mass meeting next Friday to be presided over by the General Officer Commanding the Rangoon Brigade. Mr. A. J. Cooke, recruiting representative for Burma made a lengthy statement referring to the difficulties he had met in beating up possible recruits, and then pointed out the urgent necessity of answering the call of their King and the Empire. Burma was called upon to contribute two platoons of sixty men with two officers making 122 men altogether and up to date 26 men were on his register, five of whom had been enlisted. When complete, the two platoons with the officers will be attached to the Durham Light Infantry at Lucknow.

An Advisory Committee.

The following Press note has been issued this afternoon:—In connection with the scheme for enlistment of members of the domiciled Anglo-Indian Community, the Anglo-Indian Empire League has appointed Mr. A. J. Cooke to be their recruiting representative for Burma. In order to assist him and to advise local committees of which formation at important centres has been suggested to Commissioners, the Lieutenant-Governor has with the concurrence of the Major General Commanding the Burma Division has appointed an Advisory Committee at Rangoon for the whole of Burma, consisting of the Hon'ble Lieutenant Colonel E. C. Townshend, I. A. Commissioner of Pegu as President; Mr. W. H. L. Cabell, I. C. S., President of the Rangoon Municipal Committee; Colonel C. A. S. Montgomery, 18th Rifle Brigade, Lieutenant R. Casson, Adjutant, Rangoon Defence Volunteers, the Hon'ble Mr. J. E. D. Dubern and A. J. Cooke as Members of the Advisory Committee. The Committee will commence work forthwith.

Central Provinces

Judicial Appointments.

NAGPUR, May 21.

Mr. Jotish Chandra Mittra, Barrister-at-Law, is appointed to officiate as Judicial Commissioner during the absence of Mr. J. K. Batten, I. C. S., on leave or until further orders. Mr. G. L. Corbett, Settlement officer on return from leave to officiate as Deputy Commissioner, Saugor.

Mysore.

Subscriptions for Sarada Samajam.

BANGALORE, May 21.

The appeal of Srimali R. Kalyani Amma, Honorary Secretary of the Sree Sarada Sree Samajam on behalf of the building fund has with met support. A subscription of Rs. 1000 is now announced. Among contributors are Sir M. Viswaseyaya and Dewan Bahadur K. P. Puttanna Chetty, each subscribing Rs. 100, Hon. Mr. H. V. Coob, O. S. I., C. I. E., Mr. K. Ghandy, Mr. A. R. Bannerjee and Dewan Bahadur J. S. Chakravarti Rs. 50 each. As the Samajam is devoted to the improvement of social life among Indian ladies it is hoped that more money will be generously subscribed soon.

South India.

Cooch Behar Maharajah at Ooty.

OOTACAMUND, May 21.

His Highness the Maharaja of Cooch Behar has arrived in this station and is residing at "Aranmore." The usual salute of 13 guns on Saturday announced his arrival.

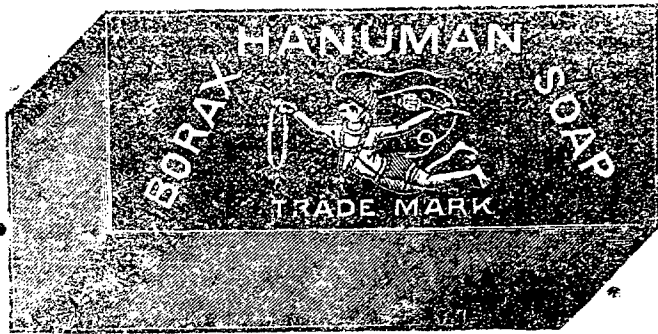
Damaged mails from the S. S. "Sussex" still continue to arrive. A small bag containing letters badly damaged by sea water was received by the Bombay G. P. O. to-day from London. The letters have been carefully dried, addresses restored and placed in protecting covers and are being forwarded to the addressees.

During the heavy gale, which accompanied a copious shower of rain on the night of the 20th instant, a boat, manned by three Moplah boatmen and conveying clay to a tile factory, in Calicut was tossed by the wind and eventually sank, one of the boatmen being drowned. The two others managed to reach the land in a very exhausted condition. The gale lasted several minutes, numbers of trees being blown down and several dwellings being more or less damaged.

కాబట్టి 25, 26, 27 తేదీలలో తెనాలిలో జరుగనున్న గుంటూరునుండల సభలో నీవిషయమును గురించి రైతులందరూ విప్రులముగ సాధకబాధకములను యోచించి తీర్మానించెదరని వర్ణనయైనది.

హనుమాన్

చర్మవ్యాధులకు
మల అశ్మశ్మి
ర్యముగ నా
గొట్టును

బోరక్సునబ్బి

హందర్మమును
కాపాడుకొను
శ్రీలు, పురుషులు
సర్వకాలములందు
ఉపయోగించు
వలయును.

ఎస్. రంగనాథం నెట్టి అండు బృందర్య, మదరాసు.

అపూర్వమైన గంధములు

- 1. త్రివర్ణప్రదీపిక:—టీకా తాత్పర్య విశేషార్థ
సమన్వితం, అశక్తమునండి తెలుగులోకి భాషాంత
రీకరింపబడింది. ధర్మకాండ 1.0-0
- 2. త్రివర్ణప్రదీపిక:—అర్థకాండ, మన పూర్వం
కు రాజకీయవిషయాలందు గల ప్రభావమును
దీక్షన నెఱుంగవచ్చును. 1.4-0
- 3. ఆర్యవిద్యారహస్యము:—వచనము 0.12-0
- 4. ఈశ్వరదర్శనము:— " 0.12 0
- 5. సనత్కుజాతీయము :—శంకం భాష్యాంధ్ర
టీకా తాత్పర్య సమన్వితము 0.12-0
- 6. సంస్కృతి భారతము:— ఆంధ్రాక్షరములు
18 పద్యములు, విద్యుత్తు పైన ప్రతి 18-0-0
విశ్వ కన్యామృతం ఉత్తరగంధములు, తొట్టివైద్యగంధ
ములు, ఆ. శంకరాచార్య, గాంధీ మున్నగు పటములు
మాదగ్గల అభిమతము.

వలయువారు:—మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని,
గుంటూరు, అని వ్రాసేసి.

మీ కవనరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టికాని కరగి పోత
పోయినట్టిగాని వసులనుగురించియు, ఉక్కు,
ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచ
బడిన లేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప
కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామా
నులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱిం
చియు ఈ క్రింది కింపెనీవారితోనే సంగతి
సందర్భముల సలహా నాటించివలసినది.
వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల
కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాల
ములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప చేరు
మ్రోగినవారు.

విలాసము:—

ది సౌత్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం 9583 రు,

389

మదరాసు.

(వై కామ్యూనికేషన్ గోడనప్పుడు ఈ చిత్రిక
చేయకూడదు సరహంప గోయవచ్చును.)

వపంచచరిత్ర

మూడువ సంవత్సరముల వేరువడినది.

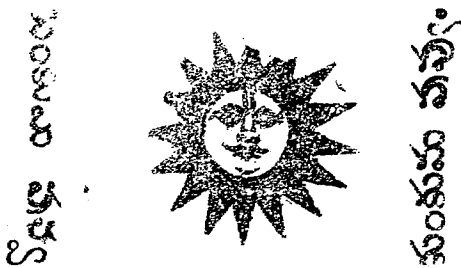
(గంభీర:—గా. హరిజన్ శ్రీనివాసు, ఎం. ఏ.

శ్రీనివాసులము, కథిచా చదివినట్లు చదువుకొని
వచ్చును. బహుప్రాచీన కాలమునుండి లోకములో
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2.0-0
అంచుకొలి లేదు. ప్రకటనములు లేదు.

సిద్ధముయిన సంచికలకు పి. పి. గా. పంపుమును.

వినియోగము:— ప్రపంచచరిత్ర కార్యాలయము,
(27) 145, కామిడి, మదరాసు అని వ్రాయుదు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వుమును చిత్తులము నకు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనువారు చూర్యమా
పువ్వు గమనింపును. కరస్పాండ్ము మొదలగు
ఇంట్లను వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కలనెసి.
(58) 31, హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

150 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆంగ్లమున కాశ్యోనుభవమునాండుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆంగ్లమార్గమున కలగజేసి
కోరికాభ్యుదయ దృఢగాత్రమున ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇవాళుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జి
యు మీమే భరించుకొనవలయును. మొదల వ్రాయుదు.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆశంకనిగ్రహబౌద్ధధాతం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్స్ కలెజ్

288 24 జనవరి పీటర్సురోడ్డు

మోటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారులందఱు యంత్రవిద్యానియందు, నడుపుభావము
న బోధనాధ్యయనము గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:—
కొలనుకవిద్యార్థులకు ఉచితముగవలెయు, పోజువాదీకములు
విద్యార్థులచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రభుత్వమున క్లాసు ప్రారంభ
కపుడు, తయారైన వైవాకరికి విధానముచేయబడును. స్వల్ప
కంప్యూరు దీనికొనుడును. మీనేజరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

శారదాంబ

ఇది

స్వీధర్మబోధిని యను నాటకము

శ్రీనివాసరామనాచార్య వ్రాసినము.

సంఘమునాచార్యసంస్కరణముచేత మార్గ
మిందు జూపబడినది. అందఱును జదివి తీర
వలయును.

8 అణాలు వెలగలది 4 అణాలకు పంపబడును

పోస్ట్ జి. ప్రత్యేకము.

వినియోగము:—

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,
7, తంబుశెట్టిపేట,
మదరాసు.

గోరొజనము తులం గిరి 20-0

రసభక్తములు 1-5 రూ 9-10-0

కుంకుమ పువ్వు 2.0-0

బుచ్చుకొనుదు 100 గి. రింబా శెట్టిపేటి, మదరాసు.

Andhra Dramatic Competitions.

ఆంధ్రనాటక ప్రదర్శన
బహుమతులు

గుంటూరు భారతి అసోసియేషన్ (Bharati
Association) వారు ఉత్తరసర్కారులజిల్లాలలోనున్న అన్ని
నాటకకంపెనీల వారికి దేనియజేయవలసిన బహుమతులు:—

బ్రహ్మశ్రీ కవిత్వంగపులను చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహ
మహాపాత్రులుగాజేరచియింపబడిన పుస్తక యాదవము (శ్రీ) త్త
కుర్చులో నాటకమునకు నాటక అంకములు) కరణ పద్ధతి
మొదట 1916 నెం 15 జూలైలోగా నీదిగువ సుదహంపబడిన
దరఖాస్తు రుసుముతో సహా ధరఖాస్తును పైసీడెంటు గారికి
పంపుటన్న వారిచే 1916 నెం 1 క జూలైలు అగాయతు 10
టూరుపురిప పాటకములు పద్ధతిపబడును. కదరు దర
ఖాస్తుదారులు నాటకకంపెనీకి సంబంధించినవారుగా నుండ
వలెను. తమ నాటకాధ్యక్షులద్వారా దరఖాస్తులను పంపు
కొనవలెను. —దరఖాస్తు రుసుము రూ. 4.0-0.

వతకములు

సరకానురుడు 75 రూ॥లు విలువగల బంగారు
పతకము, కృష్ణము 75 రూ॥లు విలువగల బంగారు
పతకము, మరన్ని నాటకకంపెనీవారికి 75 రూ॥లు
విలువగల వెండిగిన్నె ఖాయముగా నీయబడును.
దరఖాస్తులు పంపుటన్న మీదట జడ్జిల పేర్లున్న
నూల్కున్నా వెంటనే తెలిపబడును.

మందహాసి వేంకటవరదరాజు శర్మ బి. ఏ.

పైసీడెంటు,

ఏకా సుబ్బారాయుడు, జాయంటు సెక్రెటరీ,
15-5-16. భారతి అసోసియేషన్, గుంటూరు.

Notice.

The following is the extract from the
will of the late Mr. Malladi Satyalingam
Naiker:

"My trustees will send every year one
Madras Hindu for higher or technical educa-
tion to Europe, America, Japan, or any other
foreign country. The subject to be selected
by such student can be anything except Law
and General Medicine. A student taking up
subjects such as Science, Chemistry, Physics,
etc, must be a graduate. Such students should
under no circumstances take part in seditious
politics during their stay in a foreign country
as students and, if they do so, they forfeit
the right to further support from the Fund.
The students must also be bound on their
word of honour before their friends and
fellow students to send another student in
their turn for a similar purpose, if at any
time after their return to India, they are in a
position to do so."

The scholarship will be £ 175 a year
tenable for 2 or 3 years according to the
subject taken up. The student selected will
also be paid the freight to and fro. The
amount will be sent to the Secretary, Students'
Advisory Committee, Madras, or the Educa-
tional Advisor to Indian Students, London, for
payment to the student. Applications for
the scholarship will be received by the under-
signed till the 15th of June 1916. They
should be supported by the recommendations
and testimonials from the Principals of
Colleges, or other respectable gentlemen of
good position in life, and should state the
examinations passed, age and place of resi-
dence, and the applications should also be
accompanied by the consent in writing of
guardians or parents of the applicants."

Cocanada } D. SESHAGIRI RAO,
12-5-16 } For the Trustees

1000 రూపాయలు బహుమాన మివ్వబడును.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా రిజిస్టర్డు.

ఈ మురబ్బాకు సాలామిసిరి కాదని గుఱుతున్నవారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యివ్వబడును.

మరబ్బానుగల్గి వ్యాపారులచే ధాతువులు కలిగివారికి వ్యాదము కోరము బలపీనుమై, మరణకాలమువరకు వ్యాధిను జనభయించుచుండును. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బాను నేనించుకొంటే అట్టి దుఃఖము లొలగి విశేష బ.పిర్య సంపన్నులయి ప్రకాశించును చిరకాలము ముఖముగ జీవింతురు.

REGISTERED

సాలామిసిరిమరబ్బా - ధాతువు కలుగును.	సాలామిసిరిమరబ్బా - విశేష బలము కలుగును.
సాలామిసిరిమరబ్బా - వ్యవస్థ పులికలు మాగును.	సాలామిసిరిమరబ్బా - రక్తము వృద్ధియగును.
సాలామిసిరిమరబ్బా - ధాతువు మూత్రముతో కలసి సాలామిసిరిమరబ్బా - ఆకలి యెక్కువయగును.	
	పోషకు మాగును.
సాలామిసిరిమరబ్బా - నీరునుడుడు మాగును.	సాలామిసిరిమరబ్బా - చక్కని చులవివర్ణముగును.
సాలామిసిరిమరబ్బా - బహుమూత్రవ్యాధిలగును.	సాలామిసిరిమరబ్బా - ఉత్పాదము, శక్తి, బుద్ధి, చైతన్యము, శరీరకాంతి విశేషముగ కలుగును.

ఈ మురబ్బాకు భాగ్యము, పెండ్లి, బంగారు భస్మములు ఎన్నటికిని సహజము గావు. సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతిమందు. ఇది కాలూర్, కాండహార్, బేరేములతో మైగుడున్నది అక్కడెడలెము యీ మందు విశేషముగా తినుచున్నాడు. మనదేశపు 4 నుగు మనుష్యులు బలము ఆదేశముగ ఒకమహిళి గలదు. మనదేశములో ఆ దేశము ఉరలగడ్డ, క్యామగడ్డ మొదలైనవాటితో తయారుచేసి సాలామిసిరి అని చెప్పి మోసముచేయుచున్నాడు. మా మురబ్బా అట్టిదికాదు. దీనిని సాలామిసిరికాదని కృత్రిమమునాటికి 1000 రూపాయలు యివ్వబడును. మేము యివామముగా యిచ్చెదమన్న మొత్తముగా యివ్వకొంటే కోర్టు మూలముగా బహుమానమును. ఈ మురబ్బాను ప్రతియొకరు నేరించి సుందరిబలమును పొందుటకై గొప్ప మంగులతో చేర్చి తయారుచేయుచున్నది. అనుచు పత్రికకు బేరముతో పంపబడును.

కార్డువ్రాసి వి. పి. ద్వారా పంపించుకొనవచ్చును. డబ్బి 1-కి వెల రు. 2-0-0 లు.

తపాలాఖర్చు 1 డబ్బి మొదలు 3 డబ్బాలు వరకు 0-6-0.

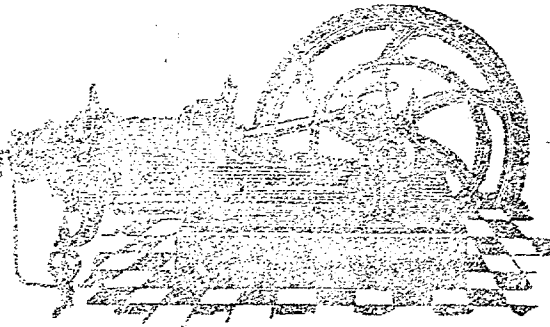
తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము. దగ్గరనున్నవారు తమ చిరునామాను విశదముగ వ్రాయవలయును.

డి. మన్నాలాల్, డిల్లీవైద్యులు,

నె. 6, అవెన్యూవోడు, బెంగళూరు సిటీ.

రాయనన్ సెమిడీసెట్ కూర్చడాంబలు (కిరీబాంబలు) యింజనులు

3 మొదలు 60 గుట్టులవరకు వలకు స్పీడు సామానుల సహా స్టూరుతో ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, విశాఖరము, తణుకు, విశాఖపట్టణము, పాలకొట్టి, భీమవరం, కుంభకోణం, తిరువూరు, బళ్లారి, తామిరవరం, కాకినాడ, గాగపట్టణము, కోయిలపర్వతం, నెలమిపట్టణం, పల్నాడు పట్టణం, లాంబా, నూతనపల్లెటూరు కృత్రిమములను అతి సులభముగను వినియోగించును.

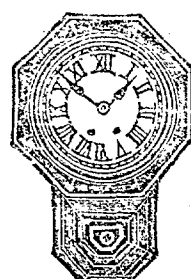

ఈ సెమిడీసెట్ కు గుంటూరు, కర్నూలు, బోయిలర్లు సెంట్రీఫ్యూగలు (వల్వలు) సిల్లింగులు, బాల్ బెంబులు, కెటింగ్ మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రవైనను గాగములను వల్లెలాల 10-15 అంగుల బొగ్గుగామాపు, చిట్టలున్ను, బియ్యముచేయు మార్గములను, పత్తిని, గొడ్డిని, చాక్లెట్లను, కార్బోనీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులమావర్త విధిగాను, వరసమును చెలకున్ను వారకును. తప్పిలు తెలిసికొనువాడు దయచేసి మాకు వ్రాయును.

ఇండియన్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీసు కంపెనీ.
హైదరాబాద్, నల్లూరు. ఇంజనీరులు మెషిన్ల వరకును. మృదాను

విమల (REDD)

255 హేర్ ఆయిల్
సింహ హేర్ ఆయిల్ పెంట్రులను వృద్ధి చేయును. కెరసిన పెంట్రులను, ఎజ్జిన పెంట్రులను నలుపుచేయును. గుంటూరులను తిరుగు. మేదస్సును చల్లగానుంచును ఇది బహుమయ్యయిన మహాసలతో హాదియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారలకు పూచిన పువ్వులతోయడం చున్నట్లుండును.
గొంగి 300 మైలుదూరమునందున్న ఎల్లిలివ.చెనండు దాని పరిమళమునకు ఒక సువర్ణ పతకము నిచ్చిరి. మతీయు భాగవదయంనుంచుబడిన ప్రదర్శనమును బొంగాయి గర్వము. సాహెబు హిజు ఎక్స్లెంసు లాభు వెల్లింగ్. జి. సి. వి.ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాపత్రక నిచ్చిరి. ధరలు. బుడ్డి 10 రూ. 10-0-0. 3కి 20-0-0. తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము. సోల్ డిజంట్లు: కాకు అండ్ కో, సి. పి. టూంకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

OFFICE CLOCK.
ఆఫీసు గడియారము
(ఎనిమిది కోణములు) చాలా గట్టి.
చిరకాలము మరమ్మతు అక్కరలేదు
సరియైన కాలము చూపును. చదివేర్ల బడి
వుండును. గృహములలోను, ఆఫీసుల
లోను, వాణిజ్యములోను ఉపయోగము
నిమిత్తము స్వేచ్ఛముగా చేయించబడినది.

8 అంగుళములు యెవామియర్ డయిలుగలదు. గడియారము
నిడివి అం. 19 1/2, కడల్పు అం. 11 1/2. వారముగోజులకు ఒక
పర్యాయము భీము చాలును. గంటలు పెద్దదన్ని యిచ్చునట్లు
కొట్టును. (1) సా.నా 9-8-0, (2) అరగంటకొట్టునది 01-0-0
(3) బటనుగలది 10-8-0, (4) అలారముగో 11-0-0.

2 రూపాయలు అడ్ వాక్సు పంపవలయును.
వలయువాడు:—గోతా అండ్ కో
K.P. 57 ఆదియప్పనాయకవీధి, మదరాసు.

మీ బాయిలర్లు
విశేష కాలము పనిచేయువలెనన్న "ఇంగ్లీషు
బాయిలర్లు కామ్యూజిమెంట్"ను యెనియో
గింపవలయును దానియనుమోగించిన బాయి
లర్లు త్రుప్పు కట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా
లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్ పేల్లుకు
చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న
గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను
సుభ్రముగా నుంచును. ఈ కామ్యూజిమెంట్
యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి
బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పును
క్రొత్తవానివలె నుండును.
దానియొక్క యుపయోగమును గురించి
యు సలహాను గురించియు అసలు యెంజంట్లకే
వ్రాయవలయును.
5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు. 12-8-0.
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండ్
389 ఇంజనీరింగు వర్క్సు
తపాలపెట్టె నెం. 55కి రు. మదరాసు
(వై కామ్యూజిమెంట్ గోడౌన్లును ఈ పత్రిక
పేరుకాడ సుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

THE
ANDHRA MEDICAL JOURNAL
ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక
(ప్రస్తుతము ముద్రామాలముల కొక పర్యాయము
ప్రకటింపబడుచున్నది.)
కరెన్ రెండువందలకు నిర్దేశముగా నున్నది.
వైద్య విద్యను బోధించు అనేకపక్షముల వైద్య
శాస్త్రములకు గల సహజమును కరమైన వైద్యమును
భిక్షాభి ప్రాయములను చూపించక సమస్త పద్ధతుల
వైద్యశాస్త్రములందుండు సర్వమును ఈ పత్రిక బోధిం
చును. భద్రంచదుంపటి గూర్చి వైద్యులకును చానియొక్క
శరీరహాచరిత్రను చదువటము ఈ పత్రికా మూలమున గృహిం
చగలరు. వైద్యసామాన్యము గొప్పవ్యాధులను గృహిం
చికిత్స చేయు మార్గములను, వైద్యునిసహాయము లేకనే వైద్య
కృత్తియందు లేనిజనులు సామాన్యకోగములను ముక్కుకొన
మార్గములను ఈ పత్రిక బోధించుచున్నది. హిందూపురాణ
ములందులి వైద్యసంబంధముల కసావ్యములు తెలియగలవు
చందా సం. 1-కి 1-4-0 లు- నిడిసంపిక రు. 0-8-0 లు
డాక్టర్ టి. వి. సుబ్బారావు, ఎం.బి., (హాంబరి
82 అన్నా వీధినిధి చుక్కాగిరి
188 మంచి ధాతువుగ్ని నిర్మాణముతోను
ఇంక చీకటిలో వెలిగుచున్నారా?
గ్రీకుడనుంజరిమాత్రము. 40 మై. త్రు. గల డబ్బి ప్రయామ రు. 1-1/2
నుగ్రసిద్ధముగా నాండుపుడు ఇంజి.శ్రీమును ఏల
అనుభవించుచున్నారా? ఈమాత్రము బాల్యమును చెడునడక
కడికచేర లేప్పించుకొన్న యెట్టి అసాగ్యమైన ఇంజి.యర్
సారము, సపుంసకర్మము, బలపీనుమ, రక్తకోషము, శ్రి
అట్టివము, మలబంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యుత్
గ్రీవుక్రీసలె నిమిషములో హాగొట్టును. రాజవైద్య శారా
గ్రీయణి కేశవశి, 20, చీనాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.